

Ára 12 fillér.

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T42—49, L998—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 4 P 96 f.
Félévre 2 P 48 f. Negyedévre 1 P 28 f.
Egyes szám ára ... .. 12 fillér.

Budapest, 1927.

VIII. évfolyam, 3. szám.

Vasárnap, január 16.

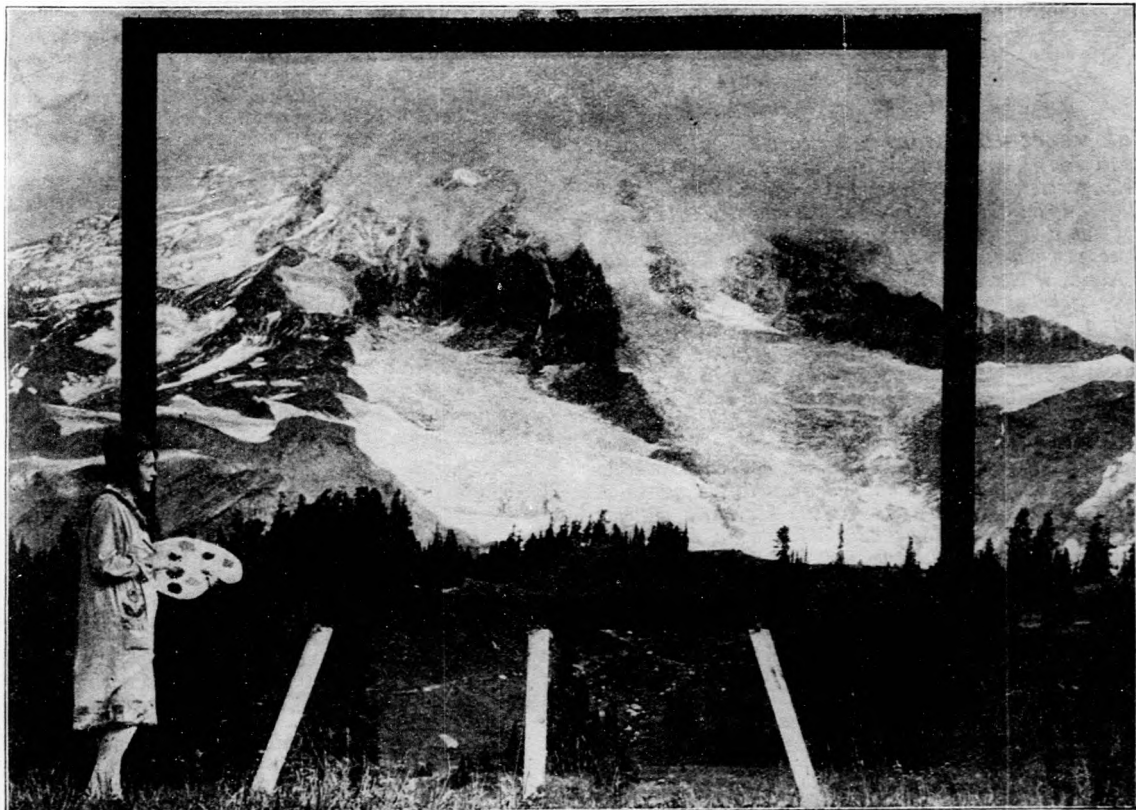
MAI SZÁMUNK REJTVÉNYPÁLYÁZATOT KÖZÖL.

Társadalmi béke.

A sokféle szanálás után a legsürgősebb, a legfontosabb volna a társadalmi béke megteremtése. Sohasem volt a magyarnak nagy erénye az egymáshoz való ragaszkodás, egymásnak a megbecsülése, de az a beteges állapot, mely ma fogva tartja a különböző társadalmi réte-

geket, osztályokat, mégis magára kell hogy vonja mindazoknak figyelmét, akik hivatva vannak ennek a szerencsétlen nemzetnek javát előmozdítani, munkálni.

Bármerre megyünk, bármerre járunk a Csonkaország területén, akár a tiszántúli szétterült hatalmas községekben, akár a dunántúli kis falvakban, szomorúan kell megállapítani, hogy szembenállanak egymással a felekeze-

A természet egy kis darabja — rámában.

A fekete keretben helyet foglaló havas tájrészlet olyan hatást kelt a nézőben, mintha egy kítő festő pompás képében gyönyörködne

tek, a munkás a munkaadóval, a gazda az iparossal, a kereskedővel s valamennyi egyszerű ember a kabátossal! Ennek a nagy szembefordulásnak láttára föl kell vetni a kérdést, lehet-e itt addig igazi nemzetmentő munkát kifejezni, míg a társadalmi béke helyre nem áll, míg oktalan fővel egymás vetésének, reménységének pusztításában találják gyönyörűségüket a társadalom különböző rétegei? És ki vannak hivatva, hogy ezt a társadalmi békét megteremtsék? Elsősorban az egyszerű emberek vezetésére hivatott falusi úriemberek! A lelkesek, tanítók, jegyzők, orvosok, ügyvédek! Az ő földadatuk, hogy nyerjék meg az emberek bizalmát! Ennek a bizalomnak megnyeréséhez azonban nem a felekezeti türelmetlenség élesztése, nem az elégedetlenség szítása vezet, hanem őszinte emberszeretet, a bajban lévőknek támogatása, jó tanáccsal való ellátása. Igen fontos a közigazgatás földadata, mert hiszen ezzel szemben hangzanak föl leginkább a panaszok. A falu jegyzője a falu ügyvédje is kell hogy legyen, a szónak nemes értelmében. Ne az adók kíméletlen behajtásában, ne a szabályrendeletek gépies végrehajtásában találják földadatuk betöltését, hanem abban, hogy segítsenek azon, aki rászorul. Tudjuk mi, hogy erre megvan az akarat, a törekvés, de szeretnénk, ha ennek minél beszédesebb jeleivel találkoznánk. Mert meggyőződésünk, hogy a falu békéje, a falusi társadalmi rétegek egyetértéséből fakad az országos társadalmi béke. Az országos társadalmi béke viszont elengedhetetlen föltétele a gazdasági föllendülésnek, a gazdasági talpraállásnak, egy szóval: a boldogabb jövőnek.

Budapest, január 15.

Vak vezet világtalan. Igazán áll ez a közmondás azokra a jobb sorsra érdemes munkáspolgárokról, akiket a szociáldemokrata pártvezetőség járszalagján vezetnek. Nem mások bizonyítják ezt, mint azok a szociáldemokrata képviselő urak, akik kibuktak a választásokon. Az a hír járja ugyanis, hogy a nemzeti-közi szociáldemokrata pártban nagy szakadás készül. Szeder, Batitz, Pikler és meg néhány volt szocialista képviselő külön akar szakadni a szocialista párttól, mert — úgymond — a szocialista pártvezérek néhányan csak önző egyéni érdekeiket hajszolják s agyonadóztatják a munkáspolgárokat, de tenni semmit sem tesznek értük. Szemrehányást tesznek, hogy őket, akik a szakszervezeti szervezkedésért annyit dolgoztak, engedték kibukni a parlamentből. Különösen Szeder van állítólag nagyon elkeseredve, aki szintén nehezen viseli el, hogy nem lesz most már képviselő. Súlyos szemrehányásokat tesz a szociáldemokrata pártnak, hogy semmit se törődik a földműves- és földmunkások helyzetével. Ép ezért a kibukott szocialista képviselők állítólag új munkáspártot akarnak alakítani. Mi ehhez a nagy neki-buzduláshoz néhány megjegyzést teszünk. A kibukott szocialista képviselő uraknak mindenben igazuk van, különösen abban, hogy a szociáldemokrata párt nem törődik a mezőgazdasági- és földmunkások érdekeivel. Csak az a különös, hogy ezt előbb nem vették észre, csak most, mikor kiestek a jó stallumból. Ezzel viszont eláruhlják magukat, hogy eddig nem láttak tisztán, azaz vakok voltak. Mivel pedig a földművesmunkásság is vezetésre szorul, eddig csakugyan vak vezetett világtalan. Nos, hát vak vezérekre ezután se lesz szükség. A mezőgazdasági- és földmunkásoknak van kipróbált szervezete: a «Falvi Országos Földművesövetség». Azok a faluszövetségi csoportok kislakásepitő-akció és földmunkásszövetkezetek útján legtöbbet tesznek a mezei munkásságért. A jóra való falusi és földmunkásságnak ott a helye.

Aki gyűlölni tanít. A felsőházi választások közül kétségtelenül a született főurak választása kellett a legnagyobb érdeklődést. A választás eredménye az lett, hogy Andrássy Gyula grófot maguk az arisztokraták is megbuktatták. A nagynevű, de annál terméketlenebb mágnás így nemcsak a képviselőházból marad ki, hanem a felsőházból is. Más szóval Andrássy hosszú idő után először nem lesz tagja a magyar törvényhozásnak. A választás után egyik főúr úgy nyilatkozott, hogy Andrássy megtanította azokat is gyűlölni, akik eddig nem ismertek gyűlöletet a politikában. Ez volt az oka a szerencsétlenkezű gróf bukásának. Bár a hivatalos listán is szerepelt Andrássy neve, sokan kihúzták s így kisebbségben maradt. Andrássy csakugyan annak a gyűlöletnek az áldozata lett, melyet Tiszával, majd Bethlennel szemben is állandóan táplált a politikai életben. Gyűlölete nagyobb volt, mint tisztánlátása. Nem vette észre, hogy Bethlen sikerrel viszi előbbre az ország ügyét. Benne csak a gyűlölet élt s először egyik vejevel, Károlyi Mihállyal sodorta nagy bajba az országot, aztán a frankígyi révén a másik vejevel ártott sokat az ország ügyének. S mindebben a gyűlölet vezette. Annyira gyűlöli Bethlent, hogy végre nemcsak a magyar nép többsége, de a főurak többsége is megtanulta őt gyűlölni. Fényes tehetségét az ország nem tudta használni. Így legalább nem árt vele az országnak.

Huszonöt új előfizetőt gyűjtött egy lelkes olvasónk.

A Vasárnap 1. számában közölt felhívásunk napról-napra szebb sikereket teremt és jóbarátaink gárdája öröndetesen szaporodik. Olvasóink megértették tisztá szándékainkat és nagy céljaink megvalósításához örömmel sietnek segítségüket nyújtani.

A lelkes toborzók közül külön ki kell emelnünk Gróf József nevét. Őt már nem sorolhatjuk jóbarátaink közé, neki a legjobb barátunk díszes rangját kell adni. Gróf József a legutóbbi hat hét leforgása alatt huszonöt új előfizetővel növelte a Vasárnap taborát, de ezzel a nagyszerű eredménnyel sem érte be, hanem még tizenteget új előfizetőt akar gyűjteni. Legjobb barátunk az öntudatos, céljait jól ismerő és a fegyvertársait okosan megvalogató földművesifjú példája. Megvan benne a tettekrekésztség, a lelkes akarat és az ellankadást nem ismerő szorgalom. Aki ennyi odaadással és ennyi hévvel tud igaz ügynek szolgálatot tenni: kitűnően meg fogja állani a helyét az élet minden posztján. Méltó arra, hogy itt, a nyilvánosság előtt, hajtsuk meg előtte az elismerés lobogóját. Hozzánk intézett levelében a következőket írja:

«Kérem a jó Istent, hogy erőben és egészségben tartsa meg a Vasárnap szerkesztőit, akik eddig is oly nagy munkával és fáradtsággal nem ismerő odaadással dolgoztak a földművesnép érdekében. Mikor ezért a nagy munkáért köszönetemet fejezem ki, arra kérem összes előfizetőtársaimat, hogy terjesszük a Vasárnapot. Ne feledjük el azt az igazságot, hogy az összetartásban rejlik az erő. Ha így cselekszik mindenki, mi is hozzájárulunk ahhoz, hogy a Vasárnap minden más lapnál szebb és jobb legyen.»

Ne higye azonban senki, hogy Gróf József kivételre sikere kisebbségi azoknak az érdemét, akik számszerüleg kevesebbet, vagy épen csak egy előfizetőt gyűjtöttek. Meg vagyunk győződve róla, hogy egyetlen olvasónk sem tekint befelézettnak munkáját, hanem ezután is egész szívvel azon lesz, hogy minél nagyobb körben megkedveltesse és terjessze a Vasárnapot. Ha így cselekszik, ugyanolyan eredményt fog felmutatni, mint Gróf József. És akkor rövidesen megalakíthatjuk legjobb barátaink gárdáját.

Itt következik azoknak a névsora, akik az elmúlt héten adtak számot szeretettel végzett munkásságukról. Fáradozásaiért és önzetlen támogatásukért fogadják legészintebb köszönetünket.

Huszonöt új előfizetőt gyűjtött: Gróf József.
Négyet: Kolb Ádám.
Hármat: Mészáros Joachim, Sivák Ferenc.
Kettőt: Bójthe János, Gedra János, Hajas Ferenc, Hadzsega László, Pintér Márton, Varga Sándor, Vida János.
Egyet: Berkes István, Boa József, F. Horváth József, Gyenis János, Janecskó János, K-i evangélikus ifjúsági egyesület, Keller János, Kontár Imre, Szabó Alajos, Timár Pál, Vörös Vince.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A felsőházi választások folytak az elmúlt napokban. Nem mondhatni, hogy valami nagy érdeklődést keltettek volna, aminek oka, hogy nem széleskörű tömegek, hanem zárt egyesületek, megyei közgyűlések választották meg a felsőházi tagokat. Feltűnést keltett azonban

Andrássy Gyula grófnak kibukása,

mert hiszen saját osztálytársai buktatták meg. Ez mindenestre jellemző tünet; a képviselőválasztáskor azzal gyanúsította a kormányt, hogy őt csak a hatósági erőszak ütötte el a váci képviselőségtől, hogy a nyílt szavazás miatt nem nyerte el a többséget. Nos, a felsőházi választásnál nem volt hatósági erőszak, titkos volt a szavazás s mégis bukás lett a sorsa. Ez szomorú ítélet, mert magában foglalja azt, hogy Andrássy Gyula gróf politikáját még a főúri osztály sem helyesli, még ez sem hajlandó magát vele azonosítani.

A kormány a költségvetés összeállításán dolgozik s az a terve, hogy ezt mielőbb letárgyalassa az országgyűléssel. Attól függ ugyanis a népszövetségi kölcsön maradványának,

körülbelül nyolcvanmillió aranykoronának a fel- szabadítása

s beruházási célokra való felhasználásának megengedése, hogy idejében be tudjuk mutatni a jövő évi egyensúlyban levő költségvetést. Ezért kell tehát minél gyorsabban azt letárgyalni s törvényerőre emelni.

Újabbán ismét nagyobb összeg külföldi kölcsön felvételéhez járult hozzá a pénzügyi kormányzat. Mintegy

hárommillió angol fontról — hetvenegymillió pengő- ről — van szó,

melyet egyrészt iparosoknak, másrészt pedig mezőgazdáknak

Álgya Papp Sándor altábornagy,
a honvédelmi minisztérium új államtitkára.

szándékozik a pénzügyminiszter — minél sürgősebben —
hosszúlejáratú hitel gyanánt

juttatni. Két irányban fontos ez a lépés. Az egyik, mert a külföldi pénzügyi körök bizalmát jelenti a magyar gazdasági élettel szemben, a másik pedig, hogy azon a nagy pénzhiányon akar segíteni, mely épen ipari és mezőgazdasági téren mutatkozik. Bethlen István gróf programja szerint most, az állami pénzügyek rendezése után, a magángazdasági élet meggyógyítása következik. Az olcsó hitel ennek legfontosabb feltétele. A hárommillió fontos kölcsön ily irányban való megindulást jelent.

A napilapokban sokféle kőszá hír látott és lát napvilágot. Persze mindig valami szenzációt várnak a szenzációra éhes újságírók. Legújabb kedvtelésük, hogy hol az igazságügyi, hol a földművelésügyi miniszter távozásáról találnak ki meséket. Pedig egy szó sem igaz belőlük, mert mind a kettő pompásan betölti helyét s mindenik nagy terveket készít elő a jövőt illetőleg s mindenik élvezni fenn és lenn egyaránt az osztatlan bizalmat.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A hatalmas, óriási ázsiai állam: Kína ad gondot a világ államfőjének. Erős harcok dúlnak ott, a kommunizmus, az oroszok támogatásával, Ázsia felől akarja felforgatni a világ rendjét. Anglia, Amerika, Japán, Franciaország minden figyelmét lekötik ezek az események, mert hiszen nemcsak politikai, de gazdasági érdekek is veszélyeztetve vannak. Különösen Angliát érinti közelről ez a veszedelem, mert a nagy birodalomnak legértékesebb gyarmatai épen Ázsiában, Kína szomszédságában vannak. A mesés gazdagságú, óriás kiterjedésű Elő-India s részben Hátsó-India is. Ha Kínában meg tud erősödni a kommunizmus, az átterjed Indiára is s akkor beláthatatlan gazdasági veszedelem, politikai összeomlás következne be. Hogy csak némi tájékozódást is adjunk az erőkről, melyek itt mozgásba hozhatók, szárazon szögez-
zük le azt a tényt, hogy Kína nagyobb egész Európánál s

A frankpörben elítéltek kegyelmi kérvénye.

A frankpörben elítéltek érdekében kétszázötvenezer aláírással ellátott kegyelmi kérvényt adtak át Horthy Miklós kormányzóknak. A börtönöztű kérvény felírása a következő:

*A Társadalmi Egyesületek Szövetségének és a magyar nemzeti társadalomnak kegyelmi kérvénye a frankpörben elítéltek érdekében.

lakosainak száma 500 millió. India hasonló nagyságú s lakosságú terület. Bizony, ha ezek megindulnak, itt lesz az új tatárjárás, a sárga veszedelem, mely elpusztítja Európa hatalmát, műveltségét, gazdagságát. Ezért fordul most a figyelem a kínai események felé s ezért küldi hadihajóit, repülőflottáit Angliá, de a többi hatalmak is a délkeleti ázsiai tengerekre s Kinába.

Csehországgal ismét kereskedelmi szerződésről tárgyalunk s a hírek szerint a magyar-cseh tarifális szerződés rövid napok alatt elkészül. A szerződés életbelépte attól függ, hogy a két ország parlamentje mikor tárgyalja le és fogadja el azt. Sajnos, az egyezség létrehozásánál megint csak a magyar államnak kellett messzemenő engedékenységet és előzékenységet tanúsítani, mivel gazdasági érdekeink még áldozatok árán is megkövetelik a végleges rendezést. Különösen sérelmesek reánk a cseh minimális agrárvámok, mert ezek épen a mi főjévedelmi forrásunkat, a mezőgazdasági termelést sújtják elsősorban. Pillanatnyilag nem érezzük ugyan ennek káros voltát, mert az amerikai búza az angol szénsztrájk miatt előállott magas hajófuvardíjak miatt nem versenyképes a magyar búzával szemben, de féltő, hogy idők multán, mikor ez a nekünk kedvező körülmény el fog múlni, nagyon is érzékenyen fogja sújtani mezőgazdaságunkat. A jelentések szerint a tarifális szerződéssel együtt az állategészségügyi határformalmi és vámkezelési egyezmény is elkészült s azok rövidesen életbelépnék.

A német kormányválság még mindig nincs elintézve. Hindenburg birodalmi elnök a pártvezérekkel tárgyalt. Meghallgatta Loebét, a birodalmi gyűlés elnökét, a kormánypartok, a német nemzetiek s a szociáldemokraták vezetőit, de még mindig nem tudtak megállapodni a válság megoldására alkalmas politikai személyében. Mint legmegfelelőbbeket emlegették Curtiust, Stegerwaldot, Marxot. Egyébként a német birodalom költségvetését most terjesztették a birodalmi gyűlés elé, amelynek végösszege 10.504 millió birodalmi (arany) márka.

A természetet különös szépsége.

Borjú két fejfel, melyet egy hollandi állattenyésztő tehene hozott napvilágra.

A román király, Ferdinánd, ismét beteg. Nemrégiben már halálát várták, akkor jobban lett, de most ismét rosszabbodás állott be állapotában.

Az angol lapok, elsősorban a Times, állandóan foglalkoznak a magyar kisebbségek sérelmeivel a megszállott területeken. A legutóbbi számában is hosszabb cikket közöl kolozsvári tudósítója jelentése alapján. A cikk beismeri, hogy a magyaroknak sok jogos panaszra van okuk az oláh túlkapó politika miatt. Különösen az oláh földreform felháborító. A magyar iskolákat bezárják. Érdekes a cikknek következő megállapítása: «A magyarok és szászok az elmúlt időkön tünődnek és remélik, hogy elkövetkezik az az idő, amikor Magyarország négy Elzász-Lotharingiára (Erdély, a Felföld, a Délvidék és a nyugati elrabolt terület) meg fog szűnni s csak a mult emléke lesz. Mindenki érthetőnek találja — még maga a románság is — ezeket a törekvéseket!» Nehéz helyzetünkben már az is vigasztaló, hogy Angolországban beismeri a rajtunk elkövetett igazságtalanságot. Így joggal remélhetjük, hogy mellettünk fog állani támogatásával, mikor ezeket jóvá kell tenni!

Olaszország, hogy irántunk való barátságát kimutassa, két Corvin-kódexet visszaajándékozott a Magyar Nemzeti Múzeumnak. Ismeretes, hogy a Corvin-kódexek alatt azokat a nagyértékű könyveket értjük, melyek dicsőséges nagy királyunk, az igazságos Mátyás könyvtárának tulajdonát képezték s amelyeket széthordtak, szétlopkodtak a Jagellók s a mohácsi vész utáni időkben. Hálásan fogadjuk az olasz kormány nagylelkű ajándékát mint a barátság jelét, abban a hitben, hogy az apró ajándékok csak erősíteni fogják a két állam közötti jóviszonyt s akkor is barátunknak mutatja magát, mikor nem könyveket, de elszakított, elrabolt országrészeket kell visszakapnunk.

Jövő héten ingyen mezőgazdasági mel- lékletet kap minden olvasónk.

A Vasárnap egyik legsarkalatosabb programpontja: a mezőgazdasági ismeretek terjesztése. Hétesztendő fennállása óta minden egyes számában helyet foglal a Mezőgazdaság címet viselő rovat, melyben a mezőgazdasági tudomány legjelesebb művelői tanítják a figyelmes olvasót az okszerű földművelés és a helyes állattenyésztés rendkívül nagyfontosságú kérdéseire. A mezőgazdasági szakoktatás erőteljes megindítása — hála az öntudatára ébredt gazdatársadalom szívós küzdelmének — ma már a kormánytényezők egyik legfőbb gondját képezi és a földművelésügyi minisztérium valóban nagyszabású munkásságot fejt ki abban az irányban, hogy ezt az életbevágó problémát minél előbb és minél eredményesebben megoldja.

De nemcsak az agrártársadalom hivatott vezetői, hanem a gyakorlati élet robotosai: a falvakon élő gazdák is ráeszméltek arra, hogy többé már nem zárkozhatnak be a maradiság omladozó várába, hanem saját jól felfogott érdekük, egyéni boldogulásuk és a rettenetes iramú versenyben való biztos helytállásuk követeli azt, hogy tudásukat szélesítsék és mélyítsék, továbbá az új és kitűnően bevált földművelési eljárásokat, illetőleg eszközöket kipróbálják. Maguk a gazdák sürgetik tehát a legjobban, hogy hasznos könyvek, jó újságok olvasása és kitűnő előadások meghallgatása révén pótolhassák mindazt a tudást, amit a régi iskola nem adott meg nekik.

A Vasárnap büszke arra, hogy úttörő munkát végzett a földművelő társadalom új csapásokra való ösztönzésében. A Vasárnap mezőgazdasági cikkei, a földművelés köréből hirdett pályázatok és a hét esztendő alatt adott számtalan szakszerű tanács, mint megannyi mag, messzire ágazó gyökeket bocsátott az olvasók tevény lelkébe és gyümölcse érte bennük az új igazságok megértésének és követésének parancsát.

A jövőben is az lesz egyik legfőbb törekvésünk, hogy a földművelés kipróbált, bevált és nélkülözhetetlen eljárásait, eszközeit lankadatlan buzgalommal népszerűsítsük és élénk figyelemmel kísérjük a mezőgazdasági tudomány legújabb

kutatásainak eredményeit. Végül ezután is reá fogunk mutatni mindazokra a hibákra és tévedésekre, melyek — sajnos — még mindig súlyos mértékben megtalálhatók a kisgazdák körében, rendkívül nagy kárára úgy az egyeseknek, mint az egész országnak.

Programunkhoz híven elhatároztuk tehát, hogy legelőször hazánk egyik legelhanyagoltabb mezőgazdasági művelési ágából: a gyümölcsstermelésből igyekeznünk kiirtani a tudatlanság és a nemtörődomség sajnálatos hibáit. Az okszerű gyümölcsstermelésnek alig van nyoma a falvakon, dacára annak, hogy a jó minőségű gyümölcs keresett kiviteli cikk és busásan fizet a gyümölcsfa gondos ápolásáért. A falusi gazdák nagy része azonban még mindig nem tudja hasznára fordítani az itt rejlő jövedelmi lehetőségeket, legfőképpen azért, mert nem ért a gyümölcsstermeléshez.

A Vasárnap olvasói segítségére siet.

Mentsük meg gyümölcsfáinkat

címmel kiadott egy füzetet, melyet hivatott szakember: Donner István főként írt. A füzet részletes útbaigazítással szolgál a gyümölcsfák kezelésének, ápolásának és a kártevők elleni védekezés kérdésében. A lelkiismeretes, tanulni vágyó gazda kitünő tanácsadót nyer ebben a könyvecskében. A Vasárnap pedig ezt írja a füzet első oldalára láthatatlan betűkkel: *Olvasd el gondosan, nem egyszer, de sokszor és cselekedj szerinte!*

A füzetet a Vasárnap előfizetői és olvasói ingyen, bérmentesen kapják. Ez az ajándék áldozatkészségünknek és becsületet törökvészeinknek újabb bizonyossága. Viszonzásul nem kérünk másért érte, csak olvasóink bizalmát.

A színes borítékkal fedett füzetet jövő heti, 4-ik számunkhoz mellékeljük. Előfizetőink postán, a lapot példányonként vásárló olvasók pedig elárusítóinknál fogják megkapni.

MEZŐGAZDASÁG

Az állatok dermedése (szarvasbetegség).

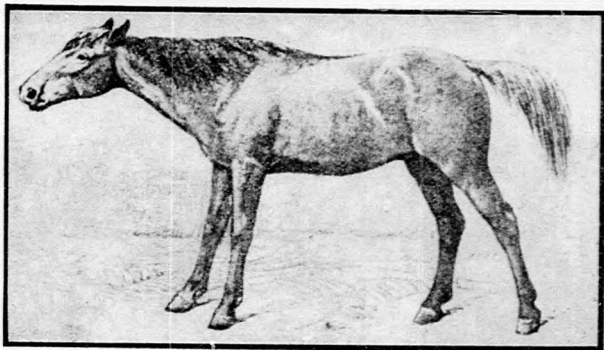
Irla: Kukuljevič József dr.

(Képpel.) Még talán nagyon sok ember előtt ismeretes, hogy a világháborúban mennyi ember és állat esett áldozatul a dermedés kórának (Tetanus), melyet rendszerint lövések, sebzések után kaptak meg, ha a seb nem lett azonnal fertőtlenítve és kiegészítve (pokolkövel-lápiszsal).

De nagyon sok gazda szomorúan tapasztalhatta, hogy egy-egy ló vasalás után rövidesen megbetegedett ebben a veszedelmes kórban és bizony, mikor a betegséget már felismerték, mikor az már jellegzetes tüneteket mutatott, hiábavaló volt minden fáradság, gyógykezelés stb.

A betegség akkor keletkezik, ha az állat, főleg ló, megbetegedik és a sebbe föld, por kerül bele, mely a betegséget előidéző bacillusokat tartalmazza. Ezek a bacillusok ugyanis a földben, az utca porában nagy mennyiségben vannak jelen; még pedig a föld felületen rétegekben, de ugyancsak előfordulnak iszapos, mocsaras helyeken is. Sok esetben, különösen a trágyában, de még a szénában is megtalálhatók.

Veszélyes az állatok megsebesülése különösen akkor, ha az a sebzés szövetroconcsolással jár, ha vérzések keletkeznek és ennek az útján jut azután a fertőzőanyag a szervezetbe. Általánosságban tehát megnyílásnál, szegbehágásnál, partatiprásnál, bokasérüléseknél (bokázás). Nagyon gyakran fordul elő a fertőzés farkcsontkitásoknál, heréléseknél, a köldökzsinór tisztátalan elváágásakor, a szájon át történő sebzéseknél (fogak ráspolozása közben), vagy ha a takarmány, különösen a fertőzött szénában lévő keményebb szár, ágacska feléért a nyálkahártyákat. De előfordulhat operációknál is. Ezeket tudva rendkívül fontos, hogy ha bármilyen állat megsebesül vagy megsérül, különösen a végtagjain, főleg patkolások, akkor a sebet azonnal fertőtlenítsük, esetleg a sebfelületet szakértő állatorvossal kezeljük.

Szarvasbetegségben szenvedő ló, a görcsös roham idején.

Faluhelyen még ma is igen elterjedt az a rossz szokás, hogy vasalás után, ha az állat netalán megsebesült vagy egyáltalán nem törődnek a sebbel, vagy trágyát tesznek bele, hogy *«elálljon a vérzés»*. Hogy ez mennyire helytelen, azt már a fentebbiekből is láthatjuk, mert talán éppen az a trágya fertőzőtt, amelyet a sebre raktunk.

A legfogékonyabbak a lovak, főleg fiatal lovak a betegséggel szemben, bár megkaphatják ritkábban szarvasmarhák, juhok, kivételesen még sertések is megbetegedhetnek. A véráramba került bacillusok egy különleges mérget termelnek és minél közelebb esik a fertőzés a fejhez, annál gyorsabban folyik le a betegség, ha már aztán különlegesen észrevehető, akkor a fertőzés már az egész szervezetben megtörtént és ilyenkor az állat menthetetlen. Újabban védőoltásokat alkalmaznak, de annak csak akkor van értéke, ha a betegség még nem fejlődött ki. A betegség általánosságban 24 óra alatt szokott jelentkezni, de eltarthat 1—2 hétig is, míg a betegség kifejlődik.

Ha már a betegség előrehaladott, úgy az feltűnő tünetekkel jár. Az állat mereven áll, lábait szétterpeszti (lásd a képet!) farka zászólószzerűen mereven áll, fejét előrenyújtja, de az előrenyújtott nyak is merev. Az állat nem mozdul és a merev állás közben izzad. Orrcimpáit is trombitászerűen tágra nyitja, száját ellenben összecukja, úgyhogy még szájfeszítővassal sem lehet kinyitani, népies nyelven görcsben van az állkapcája. Ez a görcs átterjed a torokra, gégére és azért az állat nem tud nyelni, még a nyálát sem és ez aztán nyúlós fonalakban csurog ki a szájából. A beteg állatnál a szemek beesettek és sokszor elfordulnak. A görcsös folyamat megállítsuk a hason is, amennyiben a has felhúzódtott, olyan, mint az agárhas. Ugyancsak nagyon nehezített az ilyen állatok lélekzése is, éppen a görcsös állapotból kifolyólag.

A mérgezés hatása folytán az állatok idegérzékenysége fokozottabb és a legkisebb külső behatás görcsös rohamokat vált ki. Ezért az ilyen állatot feleslegesen mozgatni stb. nem szabad. Tekintve, hogy a fény is zavarja az állatokat, úgy sötét helyen tartandók, nyáron hűvös, legyektől ment helyen. Megkötni sem szabad, hanem biztosítsunk számára szabad mozgást.

A már jelzett szárgörcs folytán az állatok, bár jó étvágyuk van, nem tudnak enni és azért erőltetni, a száját erővel kifizétni nem szabad, hanem tegyük elébe egy kis korpás ivócsat, hogy azt szürcsölgethesse, de állítsuk ezt magasabbra, mert a merevgörcs miatt lehajolni nem tud. Amint valamelyik állat ilyen gyanús tüneteket mutat és a gyanút fokozhatja a nemrégiben történt vasalás, sebzés, herélés stb., úgy forduljunk azonnal állatorvoshoz, mert ha segítségről lehet szó, csak ő segíthet.

A merevgörcs (tetanus) egyike a legveszedelmesebb betegségeknek, mely különösen a lötenyésztőknek okoz sok gondot. S... Bényi uradalmi nagybíró, aki gazdaságában évek óta kitünő eredménnyel használta istállóit fertőtlenítésre a nyerslysoformot, arra a meglepő tapasztalatra jutott, hogy mióta lovak ellésénél köldökfertőtlenítő szert gyanánt a csikóknál lysoformot használt, azóta tetanus többé nem fordult elő, míg azelőtt régebben gyakran föllépett lovainál a merevgörcs.

Az irváni és lövői leventeegyesületek futballcsapatai.

(Beküldte Dombi Varga Antal Ivánról.)

Az erdei egér kártétele és irtása.

Irta: Keller Oszkár dr.

Az erdei egér (*Apodemus sylvaticus* L.) kisebb termetű a házi egernél, feje tojásdadalakú, teste alul szürke, háta vörhenyesbarna, sokszor sárgás, lábai fehérek. Bundája azonban télen szürkébb, mint nyáron.

Az erdei egér egész Európában közönséges és a síkságon épen olyan gyakori, mint a hegyvidéken, ahol kétezer méter magasságban is megtalálható. A nagykiterjedésű, mély, sötét erdőket nem kedveli, hanem inkább a bokros erdei tisztásokat, fiatal vágásokat, erdőszéleket látogatja, különösen ha azok közelében veteményes kertek, gyümölcsösök s kaszálók találhatók. Mohával, fűvekkel jól kibélelt lakása a föld alatt van s áll egy tágasabb katlanszerű részből, amelyből egy ferde kivezető járát és számos függőleges bejáró folyosó ered.

Az erdei egér fűre termeszeti, mindenevű erdei állat. Nyáron erdei gyümölcsökkel, különösen makkal, mogoróval, ezenkívül rovarokkal, férgekkel, apróbb madarakkal és azok tojásaival él. Nyáron az erdőből ritkán távozik messzebb és csak a közeli gabonátlákon, kukoricásokban, répa- és burgonyaföldeken látható. A gabonát úgy dézsmálja meg, hogy felkúszik a kalászig, vagy lehajtja a szarát és ezután lerágja róla a kalászt. Télen, különösen amikor nagy hó van, igen sok fának lerágja a kérgét és igen károsnak mondható. Ugyancsak télen bejön az erdőből az emberi lakások közelébe is és mindent megeszik, amihez hozzáférhet. Ilyenkor belemegy az egérfogókba is. Évenként kétszer, sőt néhelykor háromszor is kölykezik, egy-egy alkalommal 4—6-ot. Ősszel a különböző magvakból és gyümölcsökből télire készletet gyűjt, téli álmot nem alszik.

Az erdei egér, ha valahol igen elszaporodik, erdészetiileg igen káros, a mezőgazdára azonban, gyér száma miatt, csak ritkán mondható károsnak. Irtani lehet épen úgy, mint a mezei pocokot, különböző fogókkal, mérgekkel (phosphorép, phosphorpilula), kénsavas strychnines gabonaszemekkel (két liter vízben feloldunk 10 gr strychnint, 2 dl melassét és ebbe az oldatba 5 kg búzát áztatunk be), bariumcarbonáttal (1 kg bariumcarbonátot 4 kg búzaliszthez keverjük s 5 gr élesztőt is adunk a keverékhez, majd az egészet vízzel összegyúrva kelni hagyjuk. Kelés után a tésztát kinyújtjuk, majd lapos edényben kisütjük és apró darabokra vágjuk). Ezekből a tésztadarabokból teszünk néhányat az erdei egér lakásának járataiba. Nagyon jó eredményt érhetünk el az összes pocokot, egereket és patkányok irtásánál a Folio-készítményekkel, amelyeket Budapesten a Krausz—Moskovits-cég árusít.

TÜDŐCSÚCSHURUTOSOKNAK,

vérezégyeneknek, soványaknak ajánlom lelkészorvos bátyám szabadalmazott Antiphtysin diétikus biztos gyógymódját. SEJNOVITNĚ, ÓKIGYÓS.

Ősszel vagy tavasszal szórjuk ki a műtrágyákat tavasziak alá? Vannak olyan műtrágyák, melyek a talajban hamarosan feloldódnak s így hatóanyagaik mélyre vagy a talajból kimosatnak akkorra, mikorra a növény azokat fel tudná venni. Így kárba vesznek. Ilyen műtrágya a chililalétrom, melynek salétrom-savát a talaj nem képes megkötni s így ebből a tél alatt ki-, vagy olyan mélyre mosódik be, ahonnan a növények már nem bírják felvenni. Nem való őszi kiszórásra a 40%-os kálisó se. A szuperfoszfátot is csak a szárazságra hajló, kötött talajokon helyes tavasziak alá őszi kiszórni; egyébként jobb a tavaszi vetés előtt beboronálni a talajba. Ellenben a kénsavas ammóniákat és még inkább a mésznitrogént bátran el lehet szórni őszi, mert hatóanyagaik átalakulása hosszas és bonyolult vegyi folyamat, amelyben a baktériumoknak is fontos szerep jut, ezeknek munkája pedig a hideg télben nagyon lassú. Így nem kell attól tartani, hogy a kénsavas ammóniából vagy a mésznitrogénből keletkezett salétrom-sav veszendőbe menne. A Thomassalakat is ki lehet őszi szórni, mert foszforsavját a talaj jól lekötöti s így kimosásától nem kell tartani. Ugyanígy vagyunk a többi, hatóanyagukat nehezen oldható alakban tartalmazó foszforsavtartalmú műtrágyákkal is.

Hogyan nyerhetünk sok tejfőt? Ismeretes, hogy a tejen a zsír apró golyócskák alakjában van eloszolva. Ezek az apró golyócskák szabad szemmel nem láthatók, hanem csakis különleges berendezésű nagyítókkal. A zsírgolyócskák nagysága igen különböző. Aszerint, hogy nagyobbak vagy kisebbek, lassabban vagy gyorsabban képesek a tej felszínére emelkedni. A nagyobb zsírgolyócskák mindig hamarabb érnek a felszínre, mint a kisebbek. A gazdának tehát az az érdeke, hogy a tejen minél több nagy és minél kevesebb kis zsírgolyócska legyen. Mivel pedig a zsírgolyócskák nagyobbá tenni nem tudjuk, igyekeznünk kell, hogy azokat a külső hatásokat, melyek a zsírgolyócskák kibébedését idézik elő, a tejfőtől távol tartjuk. A tudományos vizsgálatok ilyen értelemben több értékes gyakorlati eredményre jutottak. Kiderült, hogy az alacsonyabb rétegű tejfőből aránylag több zsírgolyócska képes a tej felületére jutni, mint a mélyrétegű tejfőből. Bebizonyosodott továbbá, hogy a mesterséges úton össze-vissza rázott tejen nem képződik tejfő, mert a rázás által a zsírgolyócskák annyira elaprózódtak, hogy nem tudtak a felszínre szállani. Az általánosan használt tejescsőzőgök alakja nem megfelelő. Ugyanis azokban az edényekben képződik a legtöbb tejfő, amelyek felfelé szélesednek. Nagyon fontos itt még a tisztaság! Ha a tejes edény nem tiszta, akkor a tejen lévő tisztálanságoktól a tej megromlik, s a zsír nem képes kiválni. Tejfelnyerésre legjobb a frissen fejt tej, mert itt az utóljára kifejt legzsírosabb cseppek még nem keveredtek teljesen a tejjel, tehát könnyen a felszínre tudnak emelkedni. Mindezekből kitűnik, hogy a tejen lévő zsírnak legnagyobb része 10—15 cm-es vastagságú, össze nem rázott tejretegéből válik ki legjobban és pedig akkor, ha a tejesedény alakja felfelé szélesebb, mint a talpán, továbbá akkor, ha a helységben télen-nyáron 10—15 fokon tudjuk tartani a hőmérsékletet.

Hogyan ássunk? A jó munka érdekében fontos, hogy az ásó állandóan élesre fent legyen. Az első ásonyomföldet a partra dobjuk ki, hogy annak helyén egy barázda keletkezzék. Ennek a barázdának állandóan meg kell maradnia. A lementszett földseleletet forgassuk meg úgy, hogy a felső talaj a barázda feneké felé hulljon, középső réteg alulra, a nyers föld pedig a felületre kerüljön. A trágyát őszi ásás előtt közvetlenül teregezzük széjjel, hogy a trágya egyenletesen eloszolva kerüljön a forgatott talajba. A taracokot, a köveket és a kártékony férgeket kosárba szedjük össze és távolítsuk el a kertből, illetőleg a szántóról. Az ásást mindig olyan mélyen végezzük, hogy csak kevés nyers föld kerüljön a felszínre és az ásás mélységét évente fokozatosan sűlyesszük. Ősszel mélyen ássunk és a földet hantosan hagyjuk, hogy a fagy szétporlassza; tavasszal sekélyebben ássunk és utána azonnal apróra elgberlyezzük a talajt, hogy a rögök megszáradva kőkeménnyé ne váljanak.

Ha hozzátartozói kezébe jó könyvet akar adni, rendelje meg Koplík Gyula

FÖLDIMADÓK

című érdekesítő regényét, amely gyönyörködtet és tanít. A könyv megrendelhető a «Vasárnap» kiadóhivatalánál.

Ára portóval együtt 20.000 korona.

REJTVÉNYPÁLYÁZAT.

Olvasóink régóta sürgetik már azoknak a pályázatoknak fejujtását, melyek általános népszerűségnek örvendtek a multban. Örömmel jelentjük, hogy a széles körben megnyilvánuló óhajnak most már módunkban van eleget tenni, miután a *Vasárnap* terjedelmét megnagyobbítottuk és így teret nyertünk több olyan újdonság beiktatására és több olyan bevált anyag felelevenítésére, melyeket eddig a hely hiánya miatt sajnálattal mellőznünk kellett.

Szakítunk azonban a pályázatoknak azzal a régi módszerével, amikor egyszerre nyolc-tízféle kérdést tettünk fel olvasóinknak. Most is többfajta pályázatot hirdetünk, de nem egyszerre, hanem — bizonyos időközökben — egymásután. Persze nem áruljuk el előre a különböző tárgykörből vett pályázati kérdéseket és feladatokat! — meglepetésnek szántuk az egymást követő pályázatok sorát — csupán annyit közlünk, hogy valamennyi pályázatra becses és bizonyára közkedveltségnek örvendő jutalmakat tűztünk ki, úgy hogy az olvasókat nemcsak az erkölcsi siker, hanem maga az ajándéktárgy is vonzani fogja.

A pályázatok sorát rejtvénypályázattal nyitjuk meg. Tesszük ezt azért, mert — ne vegye rossz néven senki — csillapítani szeretnők a rejtvénykészítők türelmetlenségét. A *Vasárnap* egy-egy számában már tíz-tizenkét rejtvény is helyet foglal, még sem tudunk eleget tenni az olvasók mohó sürgetésének. Mivel pedig a rejtvények szigorú sorrendben jelennek meg és kivételes elbánásban nem részesül senki, bőven akad panasz. Tegyük hozzá mindjárt, hogy indokolatlan panasz. A türelmetlen olvasó persze a szerkesztőben keresi a hibát és rögtön kész azzal a váddal illetni szegény fejét, hogy egyeseknek kedvez — a többiek rovására. Pedig a hiba ott van, hogy a *Vasárnapot* — hála Istennek — tízezrek olvassák, a tízezrek közül pedig pompás zászlóalj alakíthatnánk azokból az olvasókból, akik rejtvénykészítéssel foglalkoznak. Újabb rejtvénykészítési alkalmat kellett tehát teremtenünk, hogy a türelmetlenséget valamelyest csillapítsuk.

Az első rejtvénypályázat a következő: Tessék betű- vagy szórejtvényben (aki akarja, egyesítheti a kettőt) megszerkeszteni ezt a mondatot:

Ajánld ismerőseidnek a Vasárnapot.

Ismételjük, ebből a mondatból szakis betű- vagy szórejtvényt, illetőleg betű- és szórejtvényt szabad készíteni! Aki másfajta rejtvényt, például kép-, szám-, keresztzó-, pótló- vagy névrejtvényt csinál belőle, nem vehet részt a pályázaton. A kitűzött mondatot jó rejtvényben megszerkeszteni nem könnyű feladat, tessék tehát tüzetesen foglalkozni vele. Senki se érje be a legkönnyebb, legismertebb megoldási módokkal. A rejtvény legyen ötletes, nehéz és természetesen — hibátlan. Ha valaki nem tudja pontosan, milyen rejtvényfajta értünk betű- vagy szórejtvény alatt, kérdezze meg pájtásától. Nem szeretnők, ha a rejtvényfajta nemismeréséből vagy félreértéséből származó hibák miatt vissza kellene utasítani egy-egy rejtvényt. Az ellen természetesen semmi kifogásunk sincs, ha valaki többféleképpen oldja meg a feladatot.

A pályázaton résztvehet minden olvasónk, akár előfizetője, akár vásárlója lapunknak. Csupán az alábbiak szigorú betartására hívjuk fel a figyelmet: a pályázó rejtvényét, vagy több rejtvényét egy darab papírlapra írja le. Több papírlapon tehát nem szabad rejtvényt küldeni.

Azon a papíron, melyen a pályamunkát beküldjük, semmiesetre se legyen más közlés.

Ne írjon rá tehát senki rejtvénymegfejtést, tréfát, verset vagy tanácskérést. Ha valaki a pályázatra szánt rejtvényvel egyszerre — a postaköltség megtakarítása miatt — mást is küldeni akar, tegye úgy, hogy a mástermészetű közlést külön papírlapra írja. Azon a papíron tehát, amelyiken a pályamunkát beküldjük, ne legyen semmi más, mint legfelül ez a szó: *Pályázat*, ezután következzen a *rejtvény*, legalul pedig írja le a pályázó tisztán és olvashatóan a nevét, foglalkozását, pontos lakcímét és életkorát. (Az utóbbi

a jutalomtárgyak helyes kiosztása miatt szükséges, hiszen kiskorú olvasóink is vannak.)

Ezeket a feltételeket annyira szigorúan vesszük, hogy **irgalmatlanul a papirkosárba dobjuk azt a pályamunkát, amelynek papírosán a pályázatra szánt rejtvényen kívül más közlést is találunk.**

Ugyanez a sors várja azokat is, akik *nem betű- és szórejtvényben készítik el a kitűzött mondatot, vagy más mondatot dolgoznak fel.*

A pályázat kiírása természetesen nem azt jelenti, hogy olvasóinknak most már be kell szüntetni a *Vasárnap rejtvényrovatába szánt rejtvények* küldését. Erről szó sincs. Tessék ezután is küldeni rejtvényeket, csakúgy, mint eddig. Most azonban kettős alkalom kínálkozik: egyik a *rejtvényrovat*, a másik a *pályázat*. A kettőnek egymashoz semmi köze. A *rejtvényrovatba szánt munkákat* ezután is elfogadjuk, ezután is megbíráljuk és ha jók, ezután is közöljük.

A pályázatra szánt rejtvények beküldésének határideje: 1917. évi február hó 1.

Elkésve érkező munkák temetője persze a papirkosár! A pályázat eredményének kihirdetését a *Vasárnap 1927. évi február hó 13-iki számában fogjuk közzétenni.*

A pályázaton résztvevő rejtvények közül az öt legjobb jutalomban részesítjük. Az ajándéktárgyakról fényképet készítettünk és lapunk jövő heti számában bemutatjuk rejtvénykészítőinknek.

Süketnéma táncművész.

Egy Spiegel Hans nevű táncművész, annak dacára, hogy süketnéma és így nem hallja a muzsikát, óriási sikerrel szerepel estéről-estére egyik berlini varieté-színpadon. Képünk a táncost eredeti indiai jelmezben ábrázolja; kezében a hinduknál szokásos lárvát tartja. A tánc neve: **•Indiai szelentánc.**

A „FALUSZÖVETSÉG“ HIREI

Falulejlesztési kiállításra készül Jánoshalma.

Csonka Bács-Bodrog vármegye egyik erős, fejlődésre képes központja, Jánoshalma, ez év augusztusában a Faluszövetséggel karöltve rendezendő gazdasági, kulturális és egészségügyi kiállítás keretében akarja bemutatni a csonka vármegye munkásságát, erejét és élniakarását. A község vezetősége és intézményei összefogtak és a Faluszövetséget kérték fel a kiállítás megrendezésére és technikai megszervezésére. Ez ügyben az elmúlt napokban a járás vezetőinek bevonásával, az előkészítőbizottság értekezletet tartott, melyen *Marshall Ferenc* dr. országgyűlési képviselő, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója is részt vett. *László József*, a Faluszövetség kiállítási titkára ismertette hosszabb részben a kiállítás jelentőségét és feladatát és megszervezésének részleteit. A kiállítás megszervezésének nagy munkáját *Kuluncsics Viktor* főszolgabíró, *Iványi Dániel* főjegyző, *Almássy Imre* föld-birtokos, *Rapp Jakab* orvos vezetik.

Gabonaközraktárak felállítását sürgetik a gömör-megyei falvak.

Lélekemelő ünnepség keretében alakult meg *Málé* gömör-megyei határszéli községben a Faluszövetség fiókja 1927 január hó 2-án vasárnap, mintegy bizonyágául annak, hogy a megszállott területek tőszomszédságában erőteljesen lüktet a magyar nemzeti érzés és gondolat. A Faluszövetség valóságos nemzetmentő munkát végez akkor, amikor a határszéli falvak gazdaközönységét is tömöríti zászlaja alá s megalakítja fiókszövetségeit, amelyek a magyar cselekvő erő forrásai lesznek csakhamar az egész környéken. A Faluszövetséget *Szekerés László* dr. főtitkár képviselte és a gyűlésen ott láttuk a kerület népszerű országgyűlési képviselőjét, *Putnoky Mór*icot, *Payer János* esperes-plébánost, *Lukács Endre* nagybirtokos és tb. főszolgabírót, *Balázs Vilibald* gazdasági felügyelőt, *Fried György* kormánytanácsost, *Lachmann József* földművesiskolai igazgatót, *Felföldy Ottmár* körjegyzőt és még másokat. A zsűfoglalás megtelt tereben *Bencsik Gyula* kántortanító magvas beszéddel nyitotta meg a gyűlést és erősen hangsúlyozta, hogy itt, a végeken, nagy nemzetmentő munkát végzünk akkor, amikor a Faluszövetség táborába

tömörítjük gazdatársadalmunkat, ahol öntudatos, meggyőződéses emberré neveljük őket. A lelkes beszéd után *Putnoky Mór*ic országgyűlési képviselő méltatta a gazdasági szervezkedés szükségességét, hangsúlyozva azt, hogy gazdasági kérdéseinket csak úgy tudjuk sikeresen megoldani, ha egyesült erővel törekszünk is azok megoldására. Utána *Szekerés László* dr. fejtegette a Faluszövetség gazdasági tevékenységét, kiemelve a gabonaközraktárak megvalósításának szükségességét. A gyűlésen *Harhai Dezső* és *Gyurik Adolf* egy-egy költeményt szavaltak el igen nagy hatással. Az előadások elhangzása után az egybegyűlt gazdaközönység köréből több hozzászólás hangzott el. A Szövetség előkészítő munkájában résztvettek *Szmeskó Imre*, *Novoszedlak Nétus*, *Harhai Imre*, *Csernok Géza*, *Klenus Nétus*, *Pihát Zoltán*, *Bruna Imre*, *Galkó József*, *Csorda András*, vitéz *Sáfrány Béla*, vitéz *Serényfalvi József*, vitéz *Kovács Béla*, *Harhai Kálmán*, *Pizák Mihály*, *Péter János*, *Varga Imre* és id. *Harhai Imre*. A szépen sikerült gazdaggyűlés *Szmeskó Imre* községi bíró szavaival és a Himnusszal ért véget.

Az acsai fiókszövetség hetenként háromszor népművelő előadásokat tart.

Acsa községben is megalakult a Faluszövetség fiókja, melyen a szövetség központját *Mátéffy Géza* dr. képviselte. Az alakuló gyűlést *Margocsy István* lelkész nyitotta meg, majd *Mátéffy Géza* ismertette a Szövetség nagyszabású céljait. Előadása után megalakult a fiókszövetség a következő tisztikarral: fiókszövetség elnöke: *Králik János*, alelnökei: *Urbán Mihály* és *Brehenik János*, titkár *Poltz Lajos*, pénztárnok *Burda Mihály* és ellenőr *Laczko János* lettek. A választmány tagjai sorában a községi intelligenciájának, a gazdáknak és az iparosoknak képviselői foglalnak helyet. A vezetőség tudomására hozta a jelenlévő tagoknak, hogy hetenként háromszor népművelési előadásokat fognak tartani. Az előadásokat *Margocsy István*, *Fazekas István* dr., *Králik Jenő* dr. és *Szeresényi Samu* tartják, akik az acsai fiók szellemi vezetői is.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Mivel etessem hathónapos és nyolchónapos malacaimat? (B. M. Tiszasszó.) — **Felelet.** Adjon malacainak egy rész árpadarából, egy rész tengeridarából és egyötöd-résznyi borsódarából (vagy lóbabdarából) álló keveréket; ezekből annyit, amennyit jó étvágyal megesznek. (Pl. naponta 1 kg. árpat, 1 kg. tengerit, 40 deka borsó- vagy lóbabdarát, vagy olajpogácsát.)

Kérdés. Mít csináljak tarlósömörös borjümmal? (T. J. Tapolca.) — **Felelet.** A tarlósömörös borjút lenyírás után zöldszappannal kenje, mi a pörköket leszedi s aztán 10%-os salycilsavkenőccsel kenje be a kopasz foltokat. A másik két kérdésre nem tudunk felelni. A folyton folytatódó üszöt mutassa meg állatorvosnak, mert csak alapos vizsgálat után lehet a sok lehető ok közül a fennforogót megállapítani. Az első kérdést nem is értjük: Ön szájfájásról ír s gebéknek, havi vakoknak mondja állatait. Tehát marhákrol vagy lovakrol van-e szó? Legjobban teszi, ha ezeket is állatorvosnal vizsgálattja meg.

Kérdés. Kaphatok-e fajbaromfit tenyésztésre és ha igen, hova forduljak? (G. J. Berkesd.) — **Felelet.** Ha az állami baromfi-kiosztásban akar részesülni, úgy öszszel forduljon kérésével a Baromfitenyésztők Országos Egyesületéhez (Budapest, IX., Üllői-út 25.). Ha pedig most akar beszerezni tenyészbaromfit, a fajta megjelölésével írjon a fenti egyesülethez, ott aztán a tenyésztő nevét megadja és így szerezhethet be megfelelő anyagot.

Kérdés. Őszi búzára tavasszal milyen műtrágyát szórjak, mennyit és hogyan? (Gy. Gy. Dombegyháza.) — **Felelet.** A búzára tavasszal 20–30 kg. chilisátrómot lehet reászórni s ezt befogasolni.

Kérdés. Patkányok ellen hogyan védekezem? (Sz. J. Zalasabar.) — **Felelet.** Patkányirtó mérégmentes szer a Cillon, melyet a Chinoin-gyár (Ujpest, Fő-utca) árusít. Százgrammos üveg használati utasítással együtt 4 pengő 80 fillér.

Repülőgép a világűrbe való utazáshoz.

Valier Miksa, híres német repülő és író, olyan repülőgépet szerkesztett, mellyel még ebben az évben útrakel, hogy a világűr (a föld levegőrétegén túl eső tér) jelenségeit tanulmányozza. A repülő, aki talán életével fog fizetni merész vállalkozásáért, már építeti gépét.

Kőlámpa, melyet a messzi Japánban használnak.

Kérdés. Mi a cukorrépa átvételi ára? (Sz. F. Dévaványa.) — **Felelet.** A cukorgyárak egy métermáza répáért 2 pengő 43 fillért fizetnek.

Kérdés. Ha egy igényjogosultnak van összesen nyolc hold földje, elmehet-e az illető gazdasági cselédnek? (Sch. K.) — **Felelet.** Ha a saját földjét mással meg tudja munkáltatni, úgy semmi akadálya nincs annak, hogy szolgálatba lépjen.

Kérdés. Pedlow kapitány szeretethőjja megérkezett-e? (D. K. Pápóc.) — **Felelet.** Igen. Részletes felvilágosításért tessék a Magyar Vöröskereszt igazgatóságához (Budapest, VI., Andrásy-út 8.) fordulni.

Sorsjegyüzenetek. F. J., Szentbékállá. Mezőgazdasági sorsjegye nem nyert. — D. D., Csanytelek. Aransorsjegye szeptember 14-iki húzása utolsó volt. Az iparművészeti sorshúzás szintén befejeződött. — P. B. Tiszaroff. Nemzeti Szövetség sorsjegye nem nyert. — S. J., Zádor. Hadimúzeum nem nyert, Hadviselt lejárt. — H. M. 15. Józsv sorsjegye nem nyert, Pesti Hazai Első nem nyert, Konverzionális nyerevénykötvény nem nyert. — Egy előfizető, Érseksanád. Mezőgazdasági sorsjegye nem nyert, Olasz Vöröskereszt sorsjegye (10.496—15, 8.515—6) egyenként 3 P 20 f-t (40.000 K) nyert. — Özv. F. R.-né T. Pesti Hazai Első nem nyert, Magyar Jelzalog Hitelbank nem nyert.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Kovács Ágoston halála.

Kovács Ágoston dr., a m. kir. földművelésügyi minisztérium nagytudású és páratlan szorgalmú miniszteri tanácsosa, a napokban elhunyt. Harmincesztendő működéséhez fűződik a termelési és munkabérstatisztikának, a gazdasági tudósítói és gazdasági hírszolgálat mai szervezetének megteremtése és kiépítése, ő szerkesztette széleskörű tudással és nagy lelkiismeretességgel a termésmjelentéseket, melyek mindennapos közgazdasági harcainkban a támadás és védekezés eshetőségeire egyaránt biztos támpontot nyújthattak. Általánosan elismert, kiterjedt és igen alapos statisztikai tudása, pontos és lelkiismeretes megfigyelő és ítélőképessége biztosíték volt mindenkor arra, hogy azok a nagy érdekek, amelyek a gazdasági statisztikai hírszolgálat lelkiismeretes és szabatos ellátásán nyugszanak, az ő kiváló gondozása alatt soha károsodást nem szenvedhettek. Kovács Ágostonban a magyar gazdatársadalom legértékesebb erőinek egyikét veszítette el.

Az 1927. évben termelt dohányok beváltási ára.

A pénzügyminisztérium árhirdetménye szerint az 1927. évben a kincstár számára termelt dohányok beváltási árai pengőben és métermázsánként a következők: Szivarboríték 136 P. Nagylevelű dohányok. A) csoport. Válogatott 116, I. a) osztály 108, I. b) 97.60, II. 68, III. 44.80. B) csoport. Válogatott 116, I. a) osztály 108, I. b) 89.60, II. 62.40, III. 43.20. Finom kerti dohány. I. osztály 228, II. 144, III. 91.20. Középfinom kerti dohány. I. osztály 161.60, II. 104.80, III. 60.80. Debrői kerti dohány. I. osztály 228, II. 144, III. 91.20. Községes kerti dohány. I. osztály 64, II. 40, III. 24. Szentandrás muskotály. I. osztály 163.20, II. 104.80, III. 60.80. Fehérvirágú muskotály. I. osztály 130.40, II. 83.20, III. 55.20. Községes muskotály. I. osztály 64, II. 40, III. 24. Kapadokány. I. osztály 90.40, II. 60.80, III. 40.80. Kihányás 8. Csomózatlan levél és hulladék 4 pengő. A juvarpótlékot a pénzügyminisztérium 1927. évre kilométerenként és métermázsánként 8 (nyolc) fillérben állapította meg. A beváltási árakat összehasonlítva az 1926. évben a kincstár részére termelt és beszállított dohányok beváltási áraival, kitűnik, hogy az 1927. évi termésű dohányok beváltási ára változatlanul ugyanaz maradt, mint volt az 1926. évi termésű dohányoknál.

Kertészképző tanfolyam Baján.

A bajai m. kir. kertészképző iskola február hó 1-én nyitja meg kétéves kertészeti tanfolyamát. A tanfolyamra olyan 16—25 éves egyének pályázhatnak, akik négy középiskolai képzettség után valamely kertésztanulótartásra jogosult kertészetben, vagy kertésznél három évig, ha pedig hat középiskolát végeztek, két évig kertésztanulóként működtek s kertészsegédi képesítést nyertek. A felvett tanulók az iskola internátusában havi huszonnégypengőért teljes ellátást élveznek, az igazoltan szegénysorsú, jó előmenetelű tanulók kedvezményes, esetleg ingyenes ellátásban is részesülnek. Az iskola elvégzése esetén a tanuló képesített kertész minősítést nyer. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál az iskola vezetősége.

A legfiatalabb sibajnok.

Tora Larsen, egy oslói elemi iskola hétesztendő leánynövendéke, dicsekedhetik azzal, hogy ő a világ legfiatalabb szántalp-bajnoka. Az iskola vezetősége mostanában versenyt rendezett és a kis Tora könnyűszerrel megvert mindenkit, jóval idősebb társnőit is.

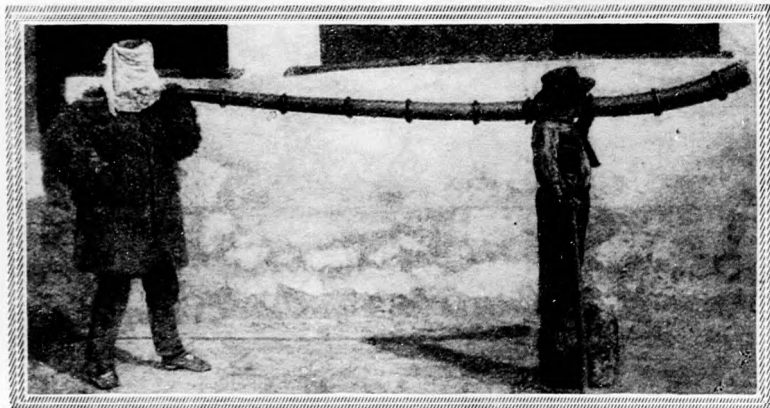
Magyar gazdaiifjak hathónapos tanulmányidőt tölthetnek Németországban.

A Magyar Gazdaszövetség ezelőtt három évvel először rendezte meg a németbirodalmi agrárintézményekkel közösen a magyar-német gazdaiifjusági csereakciót. Azóta többszáz magyar gazdaiifjú ismerte meg ezen a révén a fejlett német mezőgazdasági viszonyokat. A csereakciót az 1927. évben újra megrendezik. A magyar iifjak március végétől szeptember végéig, vagyis hat hónapiig tartózkodnak Németországban. Ezen idő alatt német gazdaszázaladoknál lesznek elhelyezve, ahol mint családtagok résztvesznek az összes előforduló gazdasági munkákban és díjtalan ellátásban részesülnek. A gazdaiifjak 1927. március 26-án indulnak Budapestről, a német gazdaiifjak április hó első napjaiban érkeznek Magyarországra. A csereakcióra csak olyan tizenhét évesnél idősebb gazdaiifjak jelentkezhetnek, akiknek szülei önálló gazdasággal bírnak, a Magyar Gazdaszövetség tagjai és egy német csereii családtagként való befogadását vállalják. A bejelentések a szülők részéről történnek, de a jelentkezőt ajánlania kell a szülő lakóhelyén lévő Hangya vagy Hitelszövetkezet, továbbá a Gazdasági Egyesület, vagy Gazdakör vezetőségének és a községi előljáráságnak is. A bejelentés alkalmával közzendő a fiú életkora, vallása, iskolai végzettsége, a szülői birtok nagysága, végül az utolsó posta és vasuti állomás. Kivételes esetekben egyesek csereeniüküli helyet is kaphatnak olyan német családnál, amelynek valamely tagja a csereakció révén már járt Magyarországon. A részvételi díj személyenként 272 pengő (3.400.000 K), melynek fele a felvétel alkalmával, a másik fele pedig 1927. évi szeptember hó 25-én esedékes. A részvételi díjban bennfoglalatik az oda- és visszautazás, valamint a vízumok költsége és ezenkívül a magyar gazdaiifjak ésszel való hazatérése alkalmával rendezendő tiznapos német gazdasági tanulmányút költsége is. Jelentkezési határidő 1927. február hó 25. Bejelentések a Magyar Gazdaszövetség címére (Budapest, IX., Üllői-út 25. I. 8.) küldendők.

Az OMGE számtartási tanfolyamára még elfogadnak jelentkezést.

Tekintettel arra a nagy érdeklődésre, mely az OMGE által január hó 24—27. között rendezendő számtartási és adóügyi tanfolyam iránt már eddig megnyilvánult a gazdaközönség részéről, a jelentkezési határidőt január hó 23-ig meghosszabbították. A tanfolyamra felutazók részére nyolcvan fillér beküldése mellett félárú vasuti jegy váltására jogosító igazolványt küld az OMGE titkári hivatala (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.). A számtartási tanfolyam díja egy-egy személy részére húsz pengő, amely összeg a jelentkezéssel egyidejűleg az OMGE pénztárába küldendő be.

«A maláji leány.» Ezzel a címmel mai számunkban új elbeszélés közzését kezdjük meg. Írója amerikai ember: Austin. Idegfeszítő, érdekes meséjű történet, mely a férfi és a nő örök harcát tárja elénk. A jó barátok halálos ellenséggé válnak, hogy bírassák a csábító szépségű maláji leányt. A nő pedig kikacagva, kigúnyolva dobja oda őket a pusztulásnak, mikor általuk célját eléri. A rendkívül érdekes elbeszélést magyarra Rácz Jenő dolgozta át. Olvasóink nevét már ismerik, az ő tollából közzöltük legutóbb *A legrosszabb és legbutább ember* meséjét.

Farsangi trombita Szerbiában.

Ezzel a furcsa hangszerrrel hirdetik ki régi népszokás szerint a farsang kezdetét.

A sárga veszedelem.

Néhány évtizeddel eelőtt amerikai és angol írók háborzongató rémképeket festettek a sárga veszedelemről. Hogy mi lesz, ha az ötszázmillió lakosságú Kína feljebb évezredes tunyaságából, lerázza magáról az álmos lehetetlenség bilincseit és Európa meg Amerika elé dobhatja szörnyű erejét? ! S most, mintha csakugyan ébredzene ez a roppant óriás. Fehér emberek vére folyik a kínai városokban, egetfeszítő lángok égnek a gyűlölt idegenek palotái s a borzalmas földjévé lett az álmos, csendes ország. Kelet eget nem a kelő nap aranybóra festi pirosra, hanem a vérnek és tüznek visszfénye... Az ébredező Kína kéiet magából a fehér embert, az idegent, hogy közben s azután önmagát égesse a testvérharcok véres gyűlölettel táplált tüzeiben. Valóban döbbenetes kép: ötszázmillió ember, aki vére szomjazik. Mindegy, kinek a vére; idegené, vagy sárgáé, de vér kell neki, mert hosszú, nagyon hosszú s bódult volt az álom... E rettentő vergődés lármáját csak egy hang harsogja túl: a Sátán röheje, a szovjet vigyorgása. Mert ő volt a gonosz ébresztő, aki a vér szomjúságát oltotta be a sárga lélekbe. Vért ontani, vért inni, lángokban gyönyörködni: ez a kommunizmus legnagyobb gyönyörűsége. Legyilkolni mindent, ami él, elhamvasztani mindent, amit feléptettek: ez a szovjet egyetlen törvénye. S egy ötszázmillió sárga tömeg bódult és őrgöngye hajta végre, amit a vörös Sátán parancsol... Hát így fest a sárga veszedelem...

Neuberger Ferenc képviselő meghalt. Neuberger Ferenc, a magyaróvári kerület kigazdapárti képviselője január hó 8-án meghalt. Neuberger Ferenc 1883-ban született Moson-szolnokon, kisbirtokos családból. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után a magyaróvári gazdasági akadémia oklevelét szerezte meg, de nem érte be egy diplomával, hanem elvégzte a budapesti egyetem bölcsészeti fakultását és letette a doktorátust. Később a magyaróvári akadémia tanára lett, 1921 óta a városi képviselőtestület tagja és a gazdasági egyesület titkára volt. A második nemzetgyűlésen a nezsideri kerületet képviselte és különösen agrárpolitikai kérdésekkel foglalkozott behatóan. Halála az agrártársadalom súlyos veszteségét jelenti. A Kigazdapárt nevében Pintér László képviselő búcsúztatta el a sírnál a megboldogultat.

Emberekét és állatokat falnak fel az éhes farkascordák. Az egyik éjszaka éhes farkascorda megtámadta és felfalta Kassa mellett a kvaszói pásztorlegényt, Durmó Istvánt. Reggel egy gazda hajtott az úton kocsiával és nagy farkaskalkára lett figyelmes, amely nagy csoportban marakodott valami fölött. Közéjük lótt, mire a farkasok elmenekültek. A helyszínen borzalmas látvány tárult eléje. Nagy vértócsa volt a földön és ott hevert a pásztorlegény két csizmája. A farkasok mindent felfaltak, kivéve a csizmazsákba bjtatott lábakat, amelyekhez nem tudtak hozzáférni. Erdélyben is garázdálkodnak a farkasok. Törzsvar vidékén a nagy hideg és hófúvások miatt falkákba verődött, kiéhezett farkasok kóborolnak. A törzsvari országúton egy farkascorda megtámadott egy birkanyáját, amelyben nagy pusztítást végzett. A juhnyáját hajtó pásztorok eltűntek s eddig nem lehetett nyomukra akadni. Kelemetlen kalandja támadt ezen a környéken Stefanescu közigazgatási vezérfelügyelőnek, aki Kimpolungból automobilon igyekezett Brassóba. Az automobilon ugyanis defektust kapott s mialatt a kocsivezető a hiba javításával foglalkozott, két hatalmas ordas rontóit az utasok felé. A soffőr nem vesztette el lélekjelenetét, hanem hirtelen felgyújtotta az autó reflektorait, amittől az ordasok megritadtak és megfutamodtak. Az éhes vadállatok sok helyütt a falvakba is betörték.

Meghalt abban a pillanatban, amikor le akarta szúrni a disznót. Újpesten Groosz Ferencet disznóölésre hívták meg. Groosz el is ment, hogy lőlje a disznót, de abban a pillanatban, amikor a kést felemelte, hogy végezzen a disznóval, elkiáltotta magát: «Jaj, végem van!» A kés kiestt a kezéből és Groosz végigvágódott a földön. Nyomban meghalt. Szívszélhűdés érte.

A házasságok városa. Rendkívül érdekes jelenség, hogy Pesterzsébet községben egy év alatt négyszeresére emelkedett a házasságkötések száma. 1925-ben 280 házasságot kötöttek a pesterzsébeti anyakönyvi hivatalban, az elmúlt 1926. évben pedig nem kevesebb, mint 1040 pár mondotta ki az anyakönyvvezető előtt a boldogító igent. Különösen áprilisban volt nagy a tolongás az anyakönyvvezetőnél, úgyhogy a házasulandóknak néha három napig is kellett várniok, míg az anyakönyvvezető elé juthattak.

Megint fenyeget a spanyolnátha. A veszedelmes spanyolnátha, amely 1918-ban Magyarországon is sok áldozatot szedett, ismét fellépett Spanyolországban és átcsapott már a szomszédos országokba is és ezidőszertint főként Norvég- és Svédországban okoz rémületet a lakosság körében. Nem került el Dániát sem, ahol a partvidéken a megbetegedések száma óráról-órára növekszik, bár a hatóságok minden lehető elkövetnek a betegség leküzdésére. Felütötte a fejét Svájcban és Zürichben járványkórházat kellett felállítani a gyanús körülmények között megbetegedettek számára. Magyarországon még nem fordult elő spanyolgyanus megbetegedés, de azért a hatóságok minden lehető megtettek egy esetleg fellépő járvány azonnali letörésére.

Két életmentő a jegesvízbe fult. Szolnokon tragikus kimenetelű szerencsétlenség történt a laktanyához közel fekvő nagy árok jégén, ahol nincs megengedett jégpálya, de a környékbeliek, köztük a laktanya tisztái is korcsolyázni szoktak. A korcsolyázók között volt Hanzély Jenő főhadnagy is, aki észrevette, hogy egyik ismerőse, Oreszkó Sárika alatt a jég beszakadt és a víz alá merült. Segítségére sietett, de alatta is leszakadt a jég. Erre mintegy ötven siettek a két víz alá merült korcsolyázó segítségére, de ők is hasonlóképpen jártak. A parton állók most kétségbeesve szaladtak kötélerért és hozzáfogtak a mentési munkálatokhoz, melynek során két nőt és egy férfit sikerült megmenteni, a negyedik férfit, továbbá Hanzély főhadnagyot azonban nem találták meg. Később holtan húzták ki őket a vízből.

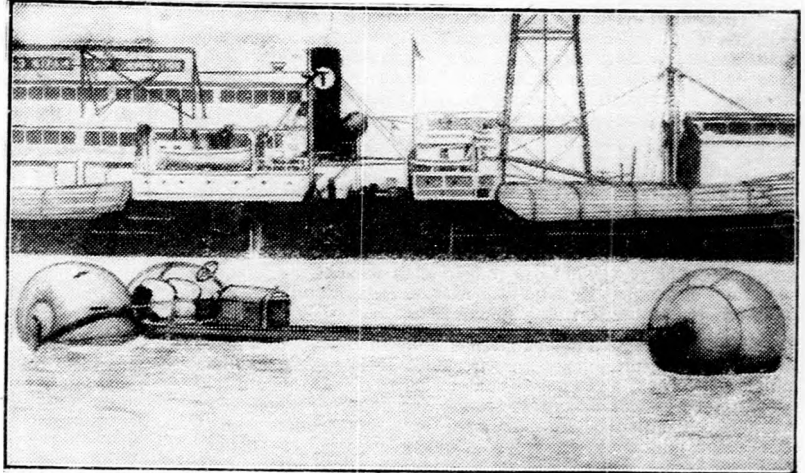
Vanczák János leánya áttért a zsidó hitre. Vanczák János szociáldemokrata képviselő leányának, Vanczák Margitnak, akit a keresztény hit törvénye szerint kereszteltek meg annak idején, egy Erdős József nevű zsidó fiatalember udvarolt. Mivel Erdős szülei híthú zsidók, Erdős csak úgy volt hajlandó elvenni Vanczák Margitot, ha áttér a zsidó hitre. A szociáldemokrata családban a vallásváltás kérdése nem okozott nagyobb nehézségeket s így Erdős elvehette a zsidóvá lett Vanczák Margitot. Az esküvőn Hevesi főrabbi mondott beszédet.

Aki feltámadt a saját halotti torán. Régi igazság, hogy: aki meghalt, annak már jó, mert semmi sem fáj neki többé. Ebben a fejetetejére állított mai világban azonban egymásután kopnak meg a régi igazságok. Így megkopott a fenti is, miként azt az alábbi kis történet igazolja. Buzsák somogy megyei község határában a napokban megfagyva találták Mutó László földművest. Épen a testvérei akadtak rá, haza is vitték és elhívták a halottkémek, aki megállapította, hogy Mutó László valóban meghalt. A testvérek sok keseregés közben felavatalozták a halottat, azután halotti tort ültek. Rengeteg vendég gyűlt össze s valamennyien szeretettel emlékeztek meg a szegény megboldogultról. A beszélgetést váratlan esemény zavarta meg: a halott felült a koporsóban, körülözött a társaságon, meg az asztalon heverő fójajta ételek között, azután így szólt:

— Adjatok enni, mert olyan éhes vagyok, mint egy farkas!
A halotti tor résztvevői, felocsudva rémületükből, minden jóval ellátták a túlvilágról visszaérkezett embert. S ez volt a baj, mert Mutó László annyit evett, hogy alaposan elrontotta a gyomrát.

Az unokák és dédunokák serege kísérte a temetőbe. Zalaszabaron elhunyt özv Kovács Józsefné nyolcvankét éves korában. Az elhunytat három fia, két leánya, huszonhat unokája és huszonhárom dédunokája kísérte ki a temetőbe.

Pusztá kézzel megfojtotta a veszett kutyát. Vas megyében egy veszett kutya garázdálkodásának elszánt bátorsággal vetett véget egy gazda. Vönöck község környékén hatalmas veszett farkaskutya garázdálkodott. A kutya átrohant Vihár, Marcalgergyei és Felsővát községeken, ahol igen sok kutyát és több sertést megmárt. Vönöckön embereket is megtámadott. Miután három embert véresre harapott, megtámadta Ricinger József vönöcki közbirtokosági elnököt és belemart a combjába. Ricinger nem vesztette el lélekjelenlétét, a megveszett állatot torkonragadta és pusztá kézzel megfojtotta. A megmárt embereket Budapestre vitték a Pasteur-intézetbe.

Kép a csodák hazájából.

Már ilyen is van: viziautó. Természetesen ennek is, mint minden technikai újításnak, Amerika a hazája. Egy newyorki mérnök szerkesztette ezt a furcsa járművet és bizonyos, hogy milliárdokat fog keresni rajta. A motor három úszótestre van szerelve, egyik elöl, a másik kettő hátul, az ülésnél foglalt helyet. Az egésznek különben hosszúka a formája. A mérnök az első úszótestet (levegőtöltött tallont) azért helyezte olyan messzire a másik kettőtől, hogy kizárja a felbillenés lehetőségét. Mint hírlik, az újszerű autó igen nagy sebességgel siklik a vizen.

Ne adjuk el potom pénzért az ezüstkoronát! Kelendő lett az öreg ezüstkrona. Azt halljuk, hogy a falvakban úgynőkök járnak, hogy potom pénzért összevásárolják. Valószínűleg azért, hogy esti szürkülétben vagy hajnali hangulatban pengő helyett — elsüssék. A falu népe azonban nem jól teszi, ha esetleg félrerakott régi ezüstkoronáit ezeknek adja el, mert egészen bizonyos, hogy bármely jobb pénzintézet sokkal többet ad érte.

Aki meggazdagodott az el nem veszett, de megtalált aranyórákon. Egy amerikai lapban a következő hirdetés jelent meg a multkor: «Találtatt tegnap délután X. utcában, a postahivatal mellett egy aranyóra. A tulajdonos a hirdetés költségeinek megtérítése ellenében átveheti S. Smith irodájában, 287. Noth-Themp Street.» Másnap azután tömegesen jelentek meg az órát elvesztő jenki, akik minden további nélkül lefizették a 30 dollárt s gyorsan eltűntek az órával, ami azonban nem arany, hanem doublé volt. Mr. Smith pár nap alatt gazdag ember lett az eladott órák árából.

Rövid haj, hosszú haj

Néhány esztendővel ezelőtt egy párisi fodrásznak eszébe jutott, hogy a nők épen elég ideje hordanak hosszú hajat. Nosza, kiadta hát a jelszót: éljen a rövid haj! S a nők, akik oly lelkiismeretes sítséggel engedelmeskednek minden ostoba divatszeszélynek, a fodrászolló alá adták hosszú hajukat. Megszületett a bubifrizura, később pedig — minthogy az örültségekben nincs megállás — az etonfrizura, mely megkopaszott, csőrénnyelű libákhoz tette hasonlót. Ők azt mondták: így szépek. A jótélsé ugyan förtelmesnek mondta ezt a frizurát, de hát a nők inkább hallgatnak a divat parancsára, mint a jótélsé tanácsára. A rövidhajúak lenéztek és megmosolyogták a hosszúhajúakat, akik már-már szegéltni keztek, hogy a természet hosszú, selymes fürtökkel áldotta meg őket. Nemrégiben azonban egy másik párisi fodrász úgy találta, hogy a nőnek mégis csak hosszú haj való, kiadta hát a jelszót: éljen a hosszú haj! Akárki meglassa: divattá lesz a hosszú haj s az is bizonyos, hogy azoknak lesz leghosszabb a hajuk, akiket tegnap még csőrő fövel láttunk. Hogyan csinálják, az az ő titkuk, de megcsinálják, hiszen ma már a szemérem prjrdj is rá tudják sminkelni az arcolkra. Megcsinálják, nem azért, mert a hosszú haj szebb és nősebb, hanem, mert: Párisból így dirigálták. S amit egy párisi fodrász unalmában kiölt magából, az százmillió nő szemében megszeghetetlen törvény. Ez a frizurák körüli cirkusz mindenesetre azt bizonyítja, hogy a nők nem a maguk esze után, hanem a mások esztelensége után mennek...

Budapesti Magán Poliklinika, Andrásy-út 83., Körönd. Telefon: 124—82. Minden betegségre külön szakorvosi rendelés, olesó árban. (Belgyógyászat, sebészet, fogászat, nőgyógyászat stb.) Olesó betegszobák. Külön asztmakezelés.

Tíz év alatt nyolcvankétezer lovat evett meg Budapest. Amikor 1905-ben felállították a fővárosban az első lóhúsmészárszékét, alig akadt ember, aki nagy forgalmat jósolt volna. Azóta pedig bebizonyosodott, hogy a lóhús a szegényebb néposztály egyik legfőbb tápláléka. A statisztikai évkönyv szerint a legutolsó tíz év alatt összesen 82.649 lovat fogyasztott el Budapest, ami mindennél erősebb bizonyíték amellett, hogy a lóhús népszerű táplálék.

Kaliforniában és Mexikóban kialudt vulkánok működésbe kezdenek. Kaliforniában napokig tartó földrengés volt. A földrengés, a jelek szerint, vulkanikus eredetű és számolnak azzal, hogy a kaliforniai és a mexikói határon fekvő kialudt vulkánok ismét működésbe kezdenek. A híres «Black Dute» vulkán, az inkák egykori szent helye, egy hét óta működésben van és tizmértföldnyi körzetben hamúsóval borította el a vidéket. Délkaliforniában négy falut teljesen elpusztítottak a földlökések.

Hogyan lehetne a holdba gránátot küldeni? Morreux francia mérnök kiszámította, hogy milyen gyorsasággal kellene indulnia annak a lövegnek, amelynek a holdat kellene elérnie, hogy a föld vonzóerejét legyőzze. Számítása szerint elegendő nyolckilométeres másodpercenkénti sebesség. Az ilyen sebességgel kilőtt gránát olyan volna, mint a föld más bolygója, amely sebességét 11—12 kilométerre növelné, azután pedig elszakadva a föld vonzóerejétől, meghatározhatatlan sebességgel rohanna a holdba. Mindezt megkönnyítene az a körülmény, hogy a föld fölött mintegy ötven kilométerrel a levegő oly ritka, hogy a lövegnek nem kellene nagy ellenállással megküzdenie. A világháború óriási ágyúja, a «Kövér Berta», másfélkilométeres kezdősebességgel lötte ki a löveget. Ezt a sebességet tehát meg kellene hatszorozni, hogy a holdba gránátot lőhessünk — a francia mérnök számításai szerint.

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai. Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmonikumok részlete is. — Romlott hangszereket művésziesszen javít. **Legjobb húrok.** Árjegyzéket ingyen küld: **MOGYORÓSSY GYULA** m. kir. szabadalmazott hangszergyára Budapest, VIII., Rákóczi-út 71

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Többeknek. Értesítjük mindazokat, akik *Buday Barna* gazdasági fótanácsosnak az 1. számban közzét felhívására válaszoltak, hogy a leveleiket rendeltetési helyükre juttattuk. — **Ifj. B. L. Tépe.** Meleghangú újvi üdvözlétért fogadja hálás köszönetünket és hasonlóan őszinte jókívánásainkat. — **K. F. Csepel.** Újvi üdvözlét barátságosan viszonzozuk. Verse — sajnos — súlyos betegségben szenved: az egyes verssorok szövegének száma meglepően változott. Hol tíz, hol kilenc, hol nyolc szótag váltakozik az első sorokban, csupán a második sorok tartanak ki egyformán a hat szótag mellett. A magyar nyelv ilyen csúnya szót: *papírkrón* — hála Istennek — nem ismer. — **G. I. Felsőreg.** Újvi jókívánásait köszönjük, hasonlókkal viszonzozzuk. — **P. V. Pat.** Rejtvényeiből válogatunk. Egyik tréfája is bevált. — **K. D. Táros.** Baráti leveléért őszinte köszönetünket fejezzük ki és az új esztendőre mi is minden jót kívánunk Önnek. — **P. V. Dorozsma.** Névrejtvénye jó. — **B. K. L. Lengyeltől.** Újvi üdvözlét köszönjük, hasonlóval viszonzozuk. A mult évi 41. és 49-ik számban megjelent egy-egy rejtvénye. Tessék egy kis türelemmel lenni. Most küldött rejtvényt nem használhatjuk, mert a megfejtést nem közölte velünk. — **B. J. Tiszativadár.** Nagyon könnyűk. Egyet mégis kiválasztottunk belőlük, hogy kedvét ne szegjük. — **E. A. Gyöngyös.** Újvi jókívánásait hálással köszönjük. Fogadja Ön is szívesen jókívánásainkat. Nem lesz olvasóink mellénk állnak és előfizetőink táborát szaporítják, az B. G. Tóskoberénd. Versét őszinte érzés hevíti, de a formai nehézségekkel nem tud megbirkózni. A versírás — ütem, rim, mérték stb. — szabályait el kell sajátítani. — **V. A. Erdőtarcsa.** Köszönjük jókívánásait és azt az ígértét, hogy előfizetőket fog gyűjteni számunkra. A naptár megilleti Önt. A mult évi 50. és 51-ik szám rejtvényeinek megfejtése elkésve érkezett, csupán az 52-ik számét közölhetjük. Rejtvényeiből válogatunk. — **Sz. F. Dunaföldvár.** Tréfaikat közölni fogjuk. — **M. I. és B. J. Mákoma.** Levelüket rendelkezési helyére juttattuk. — **V. V. Kisbicsérd.** Hálással köszönjük szíves fáradozását és jóleső sorait. — **P. T. Számrejtvénye jó.** — **Ifjú Sz. Sz. Tatabánya.** Válogatunk belőlük. — **V. M. Dombegyháza.** Talányát közölni fogjuk. — **H. F. Alsópáhok.** Valamelyiket megrajzoltatjuk és amint sor kerül rá, megjelenik.

TRÉFÁK

Hogy csapta be a cigány a zsidót?

Peti cigány lovat adott el az öreg Spitzer lókupecnek és így dicsérte az állatot:

— Ez a ló se *fára* nem *mászik*, se *vasat* nem *eszik*!

Spitzer dühösen mordult a cigányra:

— Ebadta cigány, megbolondultál? — és büszkén vitte haza a lovat. Mikor egy hadion kellett átvezetnie, a ló semmiáron nem ment át, kerülővel ért csak haza. Mikor pedig otthon be akarta fogni, a ló rúgott, harapott és teremtett lelket sem engedett magához.

Spitzer hirtelen a fejéhez kapott:

— Még így sem csapta be cigány a zsidót!

(Beküldte Gaál Imre Felsőregről.)

A pityókás logikája.

Az öreg Ferenc bácsi kissé becsipve tántorog hazafelé. Elesik a sarokkőben és kiüti az utolsó három fogát.

— Az áldóját! — jajdul fel — mégis csak bosszantó! Tegnap vettem új — fogkefét.

(Beküldte ifjú Éva Béla Szabadszentkirályról.)

Nem bánja.

Bogár Imre már kisgyermek korában is sok nyugtalanságot szerzett szüleinek, különösen Bogárnénak, aki egész éjjel dajkálta a kislíut. Egyszer aztán, amikor már nagyon elfáradt a babusgatásban, odaszólt az urának:

— Dajkálja már maga is, magának is része van benne!

— Az én részem hadd ordítson! — felelt álmosan az apa.

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

Kivágta magát.

Ur. az inashoz: Te Miska, már megint nem poroltad ki a nadrágomat.

Miska: Elfelejtettem, nagyságos úr!

Ur: Majd én kiporolom helyette a tiedet.

Miska: Kérem szépen, csak — benne ne legyenek.

(Beküldte Gaál Imre Felsőregről.)

Szemtelenség.

Koldus: Kérek szépen tíz fillért!

Ur: Talán hogy pálinkát ihassék, úgy-e?

Koldus: Tessék húszat adni, akkor — bort iszom.

(Beküldte ifjú Vég Imre Szellőről.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Január 16-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Jászladány. — **Ló- és kirakodóvásár:** Debrecen. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kiskunfélegyháza. — **Kirakodóvásár:** Dévaványa, Hódmezővásárhely.

Január 17-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Egyek, Győr, Kőtelek, Nyirbakta, Ócsa, Örkény, Rétság, Szendrő, Szerencs, Verpelét. — **Állatvásár:** Salgótarján. — **Ló- és kirakodóvásár:** Debrecen. — **Kirakodóvásár:** Ózd, Tatabánya.

Január 18-án, kedden.

Kirakodóvásár: Debrecen, Salgótarján. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Borsodnádásd.

Január 19-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Csesztreg (sertésvásár bizonytalan), Zalaszentlászló (sertésvásár bizonytalan).

Január 20-án, csütörtökön.

Nincs vásár.

Január 21-én, pénteken.

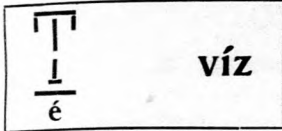
Állatvásár: Gyula (lóvásár nélkül).

Január 22-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Mikosszéplak, Tállya, Nemesvid (sertésvásár bizonytalan I). — **Lóvásár:** Gyula.

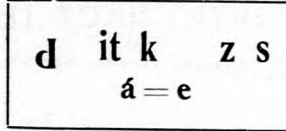
REJTVÉNYEK

1. Betű- és szórejtvény.

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

2. Betűrejtvény.

(Beküldte ifjú Németh Ferenc Somogyásmonról.)

3. Képrejtvény.

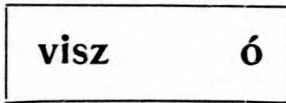
(Beküldte Valkai Pál Szentesről.)

4. Betűrejtvény.

(Beküldte ifjú Nyaka Lajos Vásároszentgyárlól.)

5. Szórejtvény.

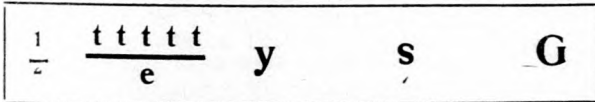
(Beküldte Ambrus István Kiskőrösről.)

6. Számrejtvény.

Egy férfi tizenöt évvel idősebb, mint a felesége. Együttvéve nyolcvanöt évet számlálnak. Hány éves a férfi, hány éves a nő?

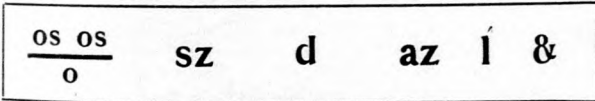
(Beküldte Gróf József Berkesdről.)

7. Betűrejtvény.

(Beküldte Virágos Sándor Szentesről.)

8. Betűrejtvény.

(Beküldte Kovács Árpád Esztergályról.)

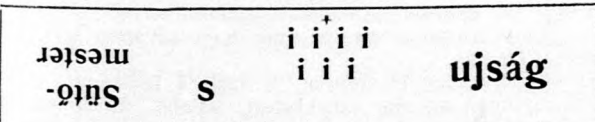
9. Névrejtvény.

Sándor, Sára, Aladár, Imre, Géza, Emília, Zoltán.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva egy történelmi nevezetességű csatahely nevének kapjuk.

(Beküldte Dobó Lajos Öttömösről.)

10. Szórejtvény.

(Beküldte Mentés István Lenti-Szombathelyről.)

11. Pótlórejtvény.

F . L . O . E . A

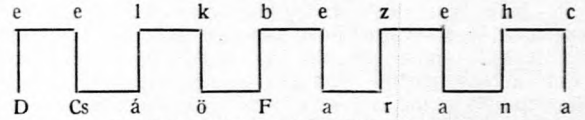
A pontok helyébe a megfelelő betűket kell tenni.
(Beküldte Pogik King Zalavárról.)

12. Pótlórejtvény.

— gér	— ák	— lég
— ult	— íz	— óha
— or	— resz	— ér
— per	— ár	— let
— ab	— ga	— át
— úz	— ár	— ste
— mber	— ál	— aj.

(Beküldte Marics Ferenc Mihádról.)

13. Vonalrejtvény.

(Beküldte Mészáros Imre Rábacsanakról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 6-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A múlt évi 52-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: Szalmakalap a fejemen, barna kislány az ölemben.
2. Képrejtvény: Félegyháza.
3. Képrejtvény: Hajnali csillag.
4. Képrejtvény: Karalábé.
5. Szórejtvény: Aratók ünnepe.
6. Szó- és betűrejtvény: Szinjáték.
7. Betűrejtvény: Bethlen Gábor.
8. Kereszt-szórejtvény. *Vízszintes sorok:* 1. bír, 3. dél, 6. rét, 7. láb, 9. arab, 11. mező, 12. leves, 14. tél, 16. keret, 19. Alag, 21. gebe, 23. kép, 24. vaj, 25. pad, 26. seb. *Függőleges sorok:* 1. bér, 2. ital, 4. éles, 5. láz, 6. rab, 8. bőr, 10. beteg, 11. meleg, 13. vér, 15. vak, 16. eke, 17. teve, 18. tej, 20. lép, 22. bab.
9. Szórejtvény: Dénes.
10. Betűrejtvény: Kincs.

Megejtették: Mózs Lajos, Vaskó Mariska, Matics József, Illés Ferenc, Sztraha Ferenc, vitéz Máthé Gyuláné, Berecz István, Bonyár Lajos, Janecsó Andrásné, Petýjvánszki Zsuzsa, Keczkó István, Janecsó György, ifj. Janecsó János, Böröcz János, Stupán Rózsika, ifj. Klits András, Molnár Zsuzsika, Endrédy Zoltán, Kiss Ágoston, ifj. Kovács János, Mester Ferenc, Pinkóczy Ida, ifj. Batiz Gyula, Kozma Terike, Peták Vilmos, Pleskonics Teruska, Boa József, Pápay Ferenc, ifj. Bontovics Imre, Gál Istvánné, Ley Béla, Eitler Anna, Pór Vince, Simon Ernő, Nyeste István, Mányi Terike, Gyarakai László, Kelle János, Schönauer Margit, ifj. Nagy István, Debrődi Antal, Debrődi Mariska, Csóka Kázmér, Tolner Dániel, Hronyecz Ferenc, Farkas Mancika, Takács József, Németh Pál, Baricsa Lászlóné, Baricsa László, ifj. Baricsa László, ifj. Baricsa Lászlóné, Sajgó Ferenc, Horváth László, Juhász János, Sáfrány Jolánka, Molnár Elek, Kelemen Vendel, Nagy Lajos Márton, Arany Olga, Kollmann Ferenc, Almási Pál, Szabó Mariska, Szűcs Imre, Szűcs Sándor, Tompa Imre, ifj. P. Szabó József, Antalics János, Váczy István, Marusa Viktor, Bencsura Imre, Huszár Pál, Berencz József, Balogh Géza, ifj. Jermás Lajos, Bornyász József, ifj. P. Szabó József, Lajkó István, Keller István, Dragolovich Kata, Weber Menyhért, Aczél Gyula, Debreczeni Dániel, Schmidt János, Kisszepsi Dankó Károly, Kocsis István, Koletár András, Herkli Sándor, Nagy, Zsigmond, Kiss Sándor, Lábady József, ifj. Kovács Sándor, Trebi József, Ver János Dániel, B. Tóth Sándor, Lőrincz János, Mácsay Kató, Mácsay István, Gáspár József, ifj. Nyaka Lajos, ifj. Borics László, Dobos Teréz, ifj. Csordás Sándor, Puskai Sándor, ifj. Zsindely István, Kirschner Jolán, Lipták Ferenc, Gallér Géza, Boda Pál, Payper Lajos, Kalmár Elek, Tarjánai Erzsike, Sivák Ferenc, Vass Ádámné, Vass Ádám, Gróf József, Kungl János, Vörös Vince, Pintér Márton, Nagy Kálmán, N. Babud József, Ellenberger Henrik.

Jutalomkönyvet nyertek: Ley Béla (*Szókéd*), Endrédy Zoltán (*R.-szemér*), Kungl János (*Pereked*), Dragolovich Kata (*Kecs-kemét*), ifjú Bontovics Imre (*Békésszentandrás*).

Az 1. számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

A MALÁJI LEÁNY

ANGOL EREDETI UTÁN IRTA: RÁCZ JENŐ.

1. közlemény.

A tengerparti kis városka temetőjében szomorúan kong a harang. Utolsó útjára kísér egy öreg tengerészt. Egész emberöltőn keresztül hányódott a tengereken. Beutazta a világ minden részét, rengeteget látott és tapasztalt. Megismerte a kelet varázsát, India rejtelmeit, az óceáni szigetek paradicsomi életét, a természet ezernyi csodáját. Látott mindent, ami nagyszerű és bámulatraméltó. Amikor aztán foglalkozásába befáradt, szülőföldjére tért vissza megpihenni. Letelepedett a tengerparti kis városkában, hogy ott élje le hátralévő napjait.

Walter Watts-ot, mert így hívták a nyugalomba vonult tengerészt, a kis városkában mindenki ismerte. Zárkózott, kevésbeszédű ember volt, aki, ha csak tehetett, egyedül sétálgatott a tengerparton, nem kereste senkinek a társaságát. Ha szép volt az idő, órákon át üldögélt a kikötőben, elnézgetve annak sűrű-forgó életét. Gyakran látták őt gondolataiba merülve, botjával hevesen hadonászni, mintha valakivel pörlekedett, viaskodott volna. A szomszédok és akik közelebről ismerték őt, sejtették, gyanították, hogy az öreg életében van valami titok, de hogy micsoda, nem tudta megmondani senki. Maga nem beszélt róla soha, bárha jó hangulatban volt, szívesen mesélt átélt élményeiről, kalandjairól. Arról azonban, hogy miért maradt agglegény, nem nyilatkozott soha. Pedig sokan szerették volna ezt tudni. A kisvárosi kíváncsi emberek gyakran tettek célzásokat agglegénységének az okára, sőt akadt olyan is, aki nyíltan megkérdte az öregot, miért van olyan végtelenül lekicsinylő véleménnyel a női nemről. Ilyenkor a tengerész szemmelláthatólag ideges lett, sőt haragudott is, amivel még jobban megerősítette a gyanút, hogy itt valami titok lappang.

Egyik borús őszi reggel Walter Watsot halva találták. Életének titkát azonban nem vitte magával. Hagyatékát számbavéve, viaszkos vászonba gondosan becsomagolt és őt nagy pécsettél lezárt borítékot találtak.

«Életem titka, okuljanak belőle azok, akik bírni és hinni tudnak a nőben». Ez a különös fölírás volt a borítékon, benne elsárgult papíroson, kúszáírású sorok mesélték el az öreg tengerész életének történetét.

*

«Az Úrnak 1870-ik esztendejében — így kezdődött a napló — az Arafura nevű tengerjáró hajón másodkapitány voltam. Hajónkkal a világ minden tengerén megfordultunk. Egyszer előrakománnyal kötöttünk ki Kinában, máskor Kaliforniában vetettünk horgonyt. Ha kellett Ausztráliába is elvitorláztunk s az emberevők szigeteit látogattuk meg. Szóval mi elmentünk mindenhová válogatás nélkül, mert a hajó tulajdonosa, Rivers kapitány, egy élesesű, pénzsóvár amerikai, ha jól megfizették, nem riadt vissza semmiféle vállalkozástól.

Az első kapitányi tisztet Hector Stevenson fiatal tengerésztiszt látta el, kiben Rivers teljesen megbízott, nem is ok nélkül, mert Stevenson fiatalosága dacára, ember volt a talpán. Mi hárman képviseltük a fehérbőrűeket az Arafurán, mivel az egész személyzet, a nehéz szolgálatot teljesítő fűtőktől a fedélzetmesterig, barnabőrű malájokból állott. Rivers azért állította össze malájokból a hajó személyzetét, mivel a hajó legtöbbször a forró égöv alatt utazott s az egyenlítő alatti rekkenő meleget egyetlen faj sem tudja olyan jól elviselni, mint a maláji. A maláji engedelmes, szófogadó s igyekvő munkás, amellet igénytelen, nem áll elő folyton újabb és újabb bérkövetelésekkel. Ha valamely kikötőbe megérkeztek, nem az volt az első dolguk, hogy a matrózkocsmákba szaladjanak, mint az általában a tengerészeknél szokásos volt. Az

alkoholt ugyan nem vetették meg, mégis józanul tértek vissza a hajóra. Rivers kapitány ezért szerette a malájokat s ha a hajó munkásszemélyzetében üresedés állott be, lehetőleg ismét barnabőrű malájokat szerződtetett.

Hector Stevenson, a hajó fiatal kapitánya, végtelenül derék ember volt, akivel már pár éve együtt szolgáltam az Arafurán, mégis némi idegenkedéssel néztük egymást. Lassanként a köztünk lévő hidegséget egyre erősödő baráti szeretet és ragaszkodás váltotta föl. Mind a ketten fiatalok voltunk, én huszonhároméves, ő egy évvel idősebb. Fiatal kora dacára kitünően értette mesterségét és túlzás nélkül mondhatom, nálánál kiválóbb tengerész még nem járt az Arafura fedélzetén. Hatalmas termetű, megnyerő külsejű férfi volt, szép kék szeméből gyengédség és okosság sugárzott. Szőkeje elárulta angolszász származását, ami büszkeséggel töltötte el. Gondolkozását jellemezte az ösztinteség és egyszerűség. Mikor beszélt, mindig mindenkinek a szemébe nézett. Szavát megtartotta, ígéreteiben sohasem csalódott senki. Szerette, tisztelte, becsülte mindenki. Még ma sem tudok reá visszagondolni különös meghatottság és elfogódottság nélkül. Harmincöt évvel ezelőtt úgy éltünk együtt, mint igazi testvérek.

1870 október havában Kinában voltunk. A kantoni kikötőben rakódtunk India és Ausztrália részére. Viharos időben értük el a singaporei kikötőt, ahol újabb áruakományt vettünk föl végállomásunk, az ausztráliai Sidney részére. November volt, de még erős nyári forróság uralkodott azon a vidéken, amikor befejeztük a rakodást. Indulás előtti napon, hajónk tulajdonosa, Rivers kapitány, magával vitt a kikötőbe s miután a hajóügynökkel elintézte elszámolását, fölmentünk egy pohár frissítőre a hajósok klubjába. Bizony akkor nem gondoltam, hogy ez a klublátogatás milyen végzetes lesz reám nézve. Itt kezdődött meg az egész életemet megnyomorító esemény. Bár az emberi frott törvényekbe nem ütköztem, lelkiismeretem mégis arra kényszerített, hogy életemet gyötrődések között magányosan töltssem el és kerüljem mindenkorra életem megrontóját: a nőt.

A klub erkélyén foglaltunk helyet, honnét pompás kilátás nyílt a kikötő árbocterdejére és a végtelen tengerre. A trópusi nap erősen tűzött; szinte felüdültünk, midőn a szellős verandán hűsítőitalunkat megízleltük. Mielőtt azonban megindult volna közöttünk a társalgás, mögöttünk kinyílt az ajtó és jól megtermett férfi lépett be, kutató szemekkel nézve végig a jelenlévőkön. Barátságatlan, komorarcú ember volt, ritkuló sárgás szakállal, átható szürke szemekkel, melyekkel végigmustrálta az asztaloknál ülő vendégeket. Amikor bennünket megpillantott, egyenesen a mi asztalunkhoz lépett. Egy újjával megbillentette kalapját és jó reggelt kívánt.

— Ugyebár, Rivers kapitány úrhoz van szerencsém?

— Szolgálatára, uram, én vagyok — szólt a kapitány, meglepetten föltekintve és kíváncsi pillantást vetve az asztalhoz közeledő idegen felé. Rivers kapitány a könnyen barátkozó emberek fajtájához tartozott, a kezét nyújtotta az idegennek, üléssel kínálta meg és eléje tolt a jeges hűsítő italt tartalmazó palackot.

Az idegen udvariasan meghajította magát, megköszönte a kapitány előzékenységét, majd bemutatkozott:

— Bocssának meg az urak, hogy zavarom Önöket, a nevem Hanson.

— Örvendek, Hanson úr — szólt a kapitány — azt hiszem, hogy mi már találkoztunk valahol. Mivel lehetek szolgálatára?

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak január hó 10-én.)

Gabonavásár. Készárpiac: 75 kg-os tiszavideki búza 30.55—30.95, felsőtiszai 30.55—30.75, dunántúli 29.75—30.15, egyéb 29.95—30.35, 76-os tiszavideki 30.95—31.35, felsőtiszai 30.75—31.15, dunántúli 30.15—30.55, egyéb 30.35—30.75, 77-es tiszavideki 31.35—31.75, felsőtiszai 31.15—31.55, dunántúli 30.55—30.95, egyéb 30.75—31.15, 78-as tiszavideki 31.95—32.35, felsőtiszai 31.75—32.15, dunántúli 31.15—31.55, egyéb 31.35—31.75, rozs 24.20—24.40, zab elsőrendű 19.20—19.60, másodrendű 18.80—19, tengeri 16.30—16.70, korpa 13.40—13.80, takarmányárpa, elsőrendű 19.60—20.40, másodrendű 18.80—19.10, sörárpa, felsőmagyarországi 25.20—28, egyéb 24—26 pengő métermázsánkat. — **Határidőspiac:** Magyar búza márciusra 31.60, áprilisra 31.60, májusra 32.30, októberre 28.20, magyar rozs márciusra 25.50, áprilisra 25.50, októberre 20.80 pengő métermázsánkat.

Liszt- és őrleménypiac. Budapesti 0-gg 55, 0-g 55, 1-es 53.80, 2-es 52.60, 3-as 52.20, 4-es 50.60, 5-ös 47.40, 6-os 40.20, 7-es 28.80, 8-as 19.20; rozsliszt: 0-g 56, 1-es 38.40 pengő. Vidéken: 0-gg 49.90, 0-g 48.80, 2-es 47.20, 4-es 42.80, 5-ös 40, 6-os 32.80, 8-as 17.20; rozsliszt: 0-g 44, 1-es 30.40 pengő.

Takarmányvásár. Réti széna, I. r. ó 8.40—9.60, II. r. ó 7.60—8, III. r. széna csomagolásra 4.40—7.20, sarjuszéna 7.40, muharszéna 8—11.20, lucernaszéna 9.20, zabosbükkyoszéna 7.60, takarmányszalma zab 4, alomszalma 4—4.80, zspuszalma 7.20 pengő 100 kilogrammonként.

Vetőmagvak. Termelői árak nyersárúrt, 100 kilogrammonként: Baltacim, prima minőség 76—80, borsó, Viktória 60—68, bükköny, tavaszi 26.40—28, csillagfürt 16.80—18.40, hajdina 26.40—28, kendermag 27.20—28.80, köles, fehér 24—27.20, köles, piros 17.60—19.20, köles, szürke 16.80—18.40, köles, tarka 15.20—16.80, lóhere, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 200—216, lóhere, nyers, nagyaránkás, tisztítható 216—232, lóhere, vörös, ólomzárótt 296—304, lóhere, fehér, ólomzárótt 312—328, lucerna, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 240—256, lucerna, nyers, nagyaránkás, tisztítható 264—288, lucerna, nagyaránkamentes 304—328, lucerna, vörös, ólomzárótt 344—360, lucerna, fehér, ólomzárótt 376—392, mák 140—144, muhar 18.40—20 pengő.

Húsvásár. Marhahús, elsőrendű egészen 1.67—2.04, hátulja 1.92—2.20, eleje 1.56—1.80, másodrendű, egészen 1.24—1.40, hátulja 1.50—1.80, eleje 0.92—1.10, csontoznivaló 0.64—0.80, borjú, öltött, bőrben 2.24—2.56, juh, öltött, nyüzött 1.04—1.28, zsiger 0.48—0.72, faggyú 0.40—0.84, csont 0.24—0.96, marhahéj 1.20—2.40, orr és köröm 0.24—0.48, láb, négy darab 2.40—4.80, pacal, egészen 0.36—0.72, kg-kint 0.05—0.10, marhabél 3.20—6.40, borjúfodor, egészen 0.96—1.12, kg-kint 0.24—0.27, juhbél 0.48, marhabőr 1.32—1.48, marhavér 0.18 pengő.

Sertésvásár. Zsírsertés, öreg, elsőrendű 1.38—1.42, másodrendű 1.34—1.36, fiatal, nehéz 1.42—1.44, közepes 1.40—1.42, könnyű 1.28—1.32, szedett, közepes 1.03—1.38, angol húsertés 1.44—1.60, süldő 1.36 pengő kg-kint élőszályban.

Vágómarhavásár. Bika, jobb 0.96—1.12, kivételesen 1.16, silányabb 0.52—0.92, magyar hizott ökör, jobb 0.92—1.08, közepes 0.68—0.88, alárendelt minőség 0.48—0.64, tarka hizott ökör, jobb 0.96—1.12, kivételesen 1.16, közepes 0.70—0.92, alárendelt minőség 0.48—0.66, magyar tehén 0.52—0.96, tarka tehén 0.48—1.12, kivételesen 1.18, bivaly 0.34—0.58, növedékmárha 0.44—0.92, kicsontoznivaló 0.26—0.44 pengő kg-kint élőszályban.

Szurómarhavásár. Élő borjú: Belföldi szopós, I. r. 1.48—1.52, kivételesen 1.60, II. r. 1.36—1.44 pengő kilogrammonként élőszályban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: Igás kocsiló (nehéz, nyugati faj) 320—400, igás kocsiló (könnyű, nyugati faj) 200—600, alárendelt minőségű lovak 24—216, vágólovak 38—160 pengő.

Gyapjúpiac. Jómínőségű fésűgyapjú 2.56—2.72 pengő kg-kint.

Nyersbőr. Marhabőr 1.40—1.44, borjúbőr 2.16—2.20, juhbőr 0.96—1.12 pengő kg-kint.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 0.34—0.40, tejszínhab literje 3.20—4; tejfel literje 1.60—2.08, centrif. vaj kg-ja kicsinyben 5.20—6.08, szedett vaj kg-ja kicsinyben 4—5.60, tehénturó kg-ja 0.96—1.28, juhturó kg-ja 2.88—3.20, grói sajt kg-ja kicsinyben 4.80—5.60, trappista sajt kg-ja kicsinyben 4, nagyban 2.08—2.22, ementáli sajt kg-ja kicsinyben 4.80 pengő.

Baromfi és tojás. Csirke darabja 1.20—2.40, tyúk darabja 2.80—4.80, hizott ruca kg-ja 1.92—2.40, hizott lúd kg-ja 1.92—2.40, hizott pulyka kg-ja 1.84—2.40, libamáj kg-ja 4—9.60, lúdszír kg-ja 2.80—4 pengő, tojás darabja 12—18 fillér.

Halpiac. Ponty kicsinyben I. r. 2.80—3.20, nagyban 2.08—2.40, ponty II. r. kicsinyben 2—2.80 pengő.

Zöldség és gyümölcs. Arak kilogrammonként fillérekben. Sárgarépa 12—32, petrezselyem 12—32, zeller 24—64, kalarabé 16—32, vöröshagyma 14—32, fokhagyma 48—136, cékla 16—32, fejeskáposzta 8—28, kelkáposzta 16—64, vöröskáposzta 24—48, rózsaburgonya kicsinyben 16—20, fehérburgonya kicsinyben 9—12, reték 16—32, karfiol 64—160, torm 64—160, sóska 144—192, spenót 40—64, champingomba 560—800, alma 32—320, körte 64—208, szőlő 240—320, dió 112—180 fillér.

Paprikapiac. Szegeden: Csövespaprika füzerekenként 6.40—7.60, édesnemes paprika kg-kint 3.28—3.68, félédes paprika kg-kint 2.80—3, rózsapaprika kg-kint 1.76—2.16, II. r. paprika kg-kint —.64—1.12, III. r. paprika kg-kint 0.24—0.40 pengő. **Kalocsán:** Csövespaprika kg-kint 1.10—1.40, édesnemes paprika kg-kint 2.90—3.20, rózsapaprika kg-kint 1.80—2.20, II. r. paprika kg-kint 1.20—1.60, III. r. paprika kg-kint 0.60—0.80 P.

Főszerkesztő: Meskó Pál.

Felelős szerkesztő: Perlak György.

Főmunkatárs: Meskó Zoltán.

Társzerkesztő: Vasadi Balogh György.

Felelős kiadó: Bak Imre.

Kriegner-REPARATOR

biztosan segít csusz, köszvény, reuma, ischias, szurás, szagatás, hasogatás, derék- és hátfájás, csonttájás stb. ellen. Évtizedek óta kipróbált **perátalan hatású** szer. A Szent Rókus-kórházban 136 esetben tételen kísérlet, ezek közül 129 teljesen gyógyultan bocsátott el. Egy üveg Krieger-Reparator ára 20.000 korona, nagy üveg 40.000 korona a gyógyszerárakban, de mivel utánzatok is vannak, a legjobb, ha **postán** utánvétellel rendel. 2 üveget bérmentve küld az egyedüli készítő:

Kriegner-gyógyszertár, Budapest, VIII/V. Kálvin-tér (Baross-u. sarok).

Pállinkafőző- és mosóüstök vörösrézből. RÉZGALIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR szab. Balaton, Turul- és Vermorel-rendszerű Chaudrol és Caepel W. M. védjegyű

szőlőpermetezők

leg olcsóbb gyári áron beszerezhetők:

SZONTÁGH PÁL rézru-gyár Bpest, IX., Üllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors és pontos elintézése miatt **TERÉNYI SAMU** cég-tőlök nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

Ne fogadjon el másti!

Ne fogadjon el másti!

Senki sem nélkülözheti az alábbi naptárakban lévő

pengőátszámítási táblázatot!

Válasszon az ötféle szebbnél szebb, olcsó, remek ötszínnyomatú borítékba fűzött, pompás, színes képekkel díszített, igen gazdag tartalmú naptárakból.

Uj Barázda naptár 1927. évre, 160 oldal ... .. ára 96 fillér.

Vasárnap naptár 1927. évre, 128 oldal ... .. ára 80 fillér.

Falu naptár 1927. évre, 128 oldal ... .. ára 80 fillér.

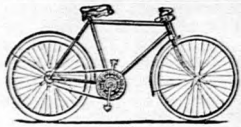
Nagy Képes Családi naptár 1927. évre, 160 oldal ára 96 fillér.

Nagy Képes Regélő naptár 1927. évre, 160 oldal ára 96 fillér.

Kaphatók minden UJ BARÁZDA árusítónál és az összes HANGYA fiókküzletekben.

Megrendelhetők a „VASÁRNAP“ naptárosztályánál BUDAPEST, Ó-utca 10. szám.

A világot 30 év óta **THE CHAMPION**
uraló eredeti angol

kerékpárokat mélyen leszállítva havi 300 000 K részlete, kerékpár alkatrészeket, lámpa, lánca, pedálokat n a g y b a n i gyári áron szállítunk.

Külső gumi 90 ezer, belső gumi 27 ezer K.

Láng Jakab és Fia kerékpárnagykereskedők, Budapest, József-körút 41. — Képes árjegyzék 500 képpel ingyen.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Hankovszky-féle kakukkfűkeserű
(háziíser) megszüntet mindenféle gyomorfájást.

Kapható: **Hankovszky** vegyészeti laboratóriumban, Gödöllő.

Főraktár:

Török-patika, Budapest, Király-utca.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbirtokrendező Bíróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája. Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1. Törvényszékiileg bejegyzett cég.

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszálók,

marokrakó és kévekötharatógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecskavágók, répavágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„**HANGYA**“ mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legutányosabban.

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetezeteiben szerezheti be.

KAPHATÓK: Férfi- és női-ruhának való szövetelek, fehérneműre, ágyneműre való chiffon, vászon, zephír, kanavá z. Szalókelékek, kész fehérneműk és felsőruhák, úgyszintén mindenemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműárak, továbbá: férfi, női és gyermekcipők és munkabakancsok.

Szövetkezeteink figyelmébe!

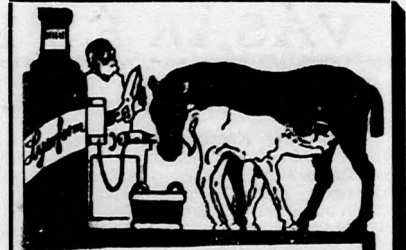
Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkabakancsok a legjobb minőségben a legutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„**HANGYA**“ ruházati és díszműárusosztályánál.

Neesak magunk olvassuk a magyar gazdák, földművesek és kisiparosok legjobb napilapját, az

UJ BARÁZDÁT és a legszebb VASÁRNAPOT

hanem buzdítsunk másokat is arra, hogy lapjaink olvasótáborához csatlakozzanak. Gyűjtsünk előfizetőket! Minden új előfizető egy új katonát jelent a nemzetelforgatók frontjával szemben! Lapjaink olvasótáborához csatlakozni minden önzert magyar ember hazafias kötelessége.

Lysiform

széleskörű szolgálatában

Kérje még ma!

„A fertőtlenítés a gazdaságban“ című nagyon tanulságos füzetiinket, melyet a „Vasárnap“ minden olvasójának

Dr. KELETI és MURÁNYI
VEGYÉSZETI GYÁR R.-T., UJPEST
díjmentesen megküld.

HA SZERET NEVETNI,

ha társaságát mulattatni akarja, ha ötletes a jándékkal akarja meglepni hozzátartozóit, rendelje meg

UNDI IMRE

A RÉZKIGYÓ

című, most megjelent humoros, tréfás könyvét.

A díszes kiállítású, vaskos kötet ára 2-40 pengő. A portóköltség ebben az összegben benne van; ha utánvétellel rendel, ennek költsége 25 fillér.

A könyv megrendelhető a

VASÁRNAP KÖNYVOSZTÁLYÁN

Budapest, VI., Ó-utca 10.

Szakorvosi rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

SCHLICK-NICHOLSON

Gép-, Vagon- és Hajógyár R.-T. BUDAPEST. VI. ker., Váci-út 45—47. szám.

Levélcím: Budapest 56.

Raktárak: Győr, Veszprém, Nagykanizsa, Kaposvár, Pécs, Szolnok, Debrecen, Békéscsaba.

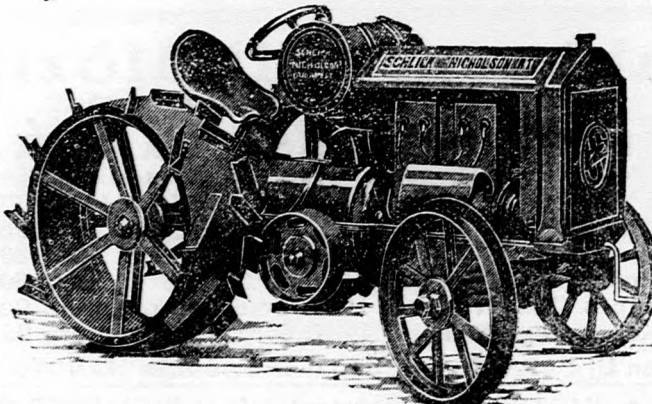
SCHLICK-HANOMAG TRACTOR

Tartós, mert elsőrendű anyag.

Olesó, mert 105,000.000 K.

Acélkeretes, golyóscsapágyas cséplőgépek.

„Ásványi“ szab. tengeriszártépő.

Városi mintaraktár: VI., Vilmos császár-út 63.

Fiókok: Szombathely (volt Magyar Motor- és Gépgyár), Eger, Káptalan-u. 8., Szeged, Kölcsey-u. 11.

SCHLICK-HANOMAG TRACTOR

Könnyű, mert 1500 kilogramm.

Erős, mert 30 HP.

Szánt naponta 10 holdat, hajt, vontat.

Vetőgépek.